

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

สารนิพนธ์

ของ

อุษา งามมีศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2552

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

สารนิพนธ์
ของ
อุษา งามมีศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

บทคัดย่อ
ของ
อุษา งามมีศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2552

อุษา งามมีศรี. (2552). การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 333 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$) สำหรับด้านความเชื่อถือและด้านคุณลักษณะของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.45$ ตามลำดับ)

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน อายุต่างกัน อาชีพต่างกัน และที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันและ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคมและที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคม มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านความเชื่อถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคมมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความเชื่อถือสูงกว่า ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน คือ ด้านความเชื่อถือผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ มีความประพฤติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้านการยอมรับโรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ส่งบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน และด้านคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการให้ชัดเจนว่ามีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านใดบ้าง

A STUDY OF SCHOOL IMAGE OF PRIVATE SCHOOLS
IN PATTANANIKOM DISTRICT, LOPBURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
USA NGAMMEESRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
March 2009

Usa Ngammeesri. (2009). *A Study of School Image of Private Schools in Pattananikom District, Lopburi Province*. Master' project , M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate Studies Srinakharinwirot University. Project advisor: Asst. Prof. Dr. Phairojana Klinkularb.

The purposes of this study were to investigate and compare school image of private schools in Pattannikom District, Lopburi Province according to schools' credit, respect, and student characteristics, including parents' education level, age, occupation, resident area, and children's class level. The subjects comprised 333 students. 5- rating questionnaire was administered and then data were analyzed and presented by percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent) and One Way Analysis of Variance.

The results revealed as follows:

1. School image of private schools in Pattannikom District, Lopburi Province was at a high level as a whole ($\bar{X} = 3.52$). When considered each aspects, it was found that those of school respect were at a good level ($\bar{X} = 3.70$) whereas those of school credit and student characteristic were at a moderate level($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.45$).

2. Parents with different education level, age, occupation, and children's class level significantly gained no different school image as a whole and in three aspects whereas there was significant difference at .01 level among those of parents with different resident area. Parents living in outer Pattananikom district gained more school image.

3. There were some suggestions as; according to school credit, administrator, teachers and staff should have empirical ability, good behaving and work performance, school respect, schools must be participated in community activity such as bringing school staff at community activity, and student characteristic, schools should clearly have vision, goal, policy, and action plan for developing students outcomes.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัด
ลพบุรี ของ อุษา งามมีศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรแสงศักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. งาม งามพัฒน์)
วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานวิจัย ทั้งทางตรงและทางอ้อม จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ และอาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์จนทำให้ผลงานครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ อาจารย์พิเศษประจำภาค วิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และอาจารย์ ดร.นิรัตน์ ชัยวิจิต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสามัคคีวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ได้สละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำชี้แนะตรวจแก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ที่ให้ความเอื้อเฟื้อในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่น16 ภาคพิเศษ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการทำงานวิจัยเล่มนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน ผู้ซึ่งมีพระคุณอย่างยิ่งและเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ตลอดมา

อุษา งามมีศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์	12
ความหมายของภาพลักษณ์.....	12
ความสำคัญของภาพลักษณ์.....	13
ทฤษฎีที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์.....	14
ประเภทของภาพลักษณ์.....	15
องค์ประกอบของภาพลักษณ์.....	17
การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์	19
การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์.....	21
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน.....	26
ด้านความเชื่อถือ.....	27
ด้านการยอมรับ	35
ด้านคุณลักษณะของนักเรียน.....	41
ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาเอกชน.....	44
การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน.....	45
บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาเอกชน.....	46
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร.....	47
อายุของผู้ปกครอง	47
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	48
อาชีพของผู้ปกครอง.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก ข. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ.....	95
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	98
ภาคผนวก ง. หนังสือราชการ.....	105
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	109

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับชั้นเรียน	57
2	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับ การศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง.....	63
3	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีจำแนก เป็นโดยรวมและรายด้าน	64
4	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านความเชื่อถือ จำแนกเป็นรายข้อ.....	65
5	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านการยอมรับ จำแนกเป็นรายข้อ.....	66
6	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านคุณลักษณะของนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	67
7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68
8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	69
9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	70
10	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ.....	72
12	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	73
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของ โรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย	74
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของ โรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง	75

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
---	----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม ซึ่งผ่านการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 2) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและสังคม ระบบการศึกษาต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระบบอื่น ๆ ด้วย ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมและค่านิยมของคนในชาติอย่างมาก การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและทิศทางให้สอดคล้องกับระบบสังคมและเศรษฐกิจด้วย (นิภารัตน์ รื่นสุข.2546:1)

ในทำนองเดียวกันการศึกษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาเพื่อให้สังคมเป็นสังคมแห่งความรู้และทักษะ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนได้ เป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมือง โดยจุดเน้นของการพัฒนามุ่งไปที่คนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นภารกิจด้านการศึกษา จึงเป็นภารกิจที่ใหญ่หลวงโดยเฉพาะอย่างในสถานการณ์ปัจจุบันสำหรับสังคมไทยที่จะต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์หลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตการแข่งขันกับเวลาที่เป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่งที่แทรกซ้อนเข้ามา ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องมีความละเอียดอ่อน และพยายามที่จะสร้างให้เกิดความผสมผสานกลมกลืน ความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้น โดยมุ่งสู่การพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางจัดการเรียนการสอนให้คนคิดอย่างมีเหตุผล ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เติบโตอย่างเต็มตามศักยภาพ (หยาดชล เลิศวีระสวัสดิ์. 2540: 37 - 40)

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวนโยบายในการปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษาในทุกด้านรวมทั้งยกระดับคุณภาพชุมชนให้สูงขึ้น (Change for the better) ซึ่งจุดหมายปลายทางของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับระดับชั้น นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และต้องเป็นการอบรมปลูกฝังนำทางให้ผู้เรียน เป็นคนดีมีความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวัน เสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้มีปัญญาอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2. 2549: 1) ซึ่งสอดคล้องกับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 ที่ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายหลักสำคัญเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีภาพลักษณ์ที่สังคมทุกฝ่ายปรารถนาจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2544: 195) ดังนั้นในการจัดการศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาอย่างมีเป้าหมายโดยมุ่งไปที่การพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมภูมิปัญญา อาหารและสุขภาพ ความปลอดภัย ครูและพี่เลี้ยง และด้านการบริการอื่น ๆ เช่น การสอนดนตรีไทยและสากล การสอนภาษาอังกฤษโดยชาวต่างชาติ การสอนนาฏศิลป์ไทยและพื้นบ้าน เป็นต้น ทั้งนี้องค์ประกอบดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยังเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง รวมถึงสถานศึกษาต้องสร้างความน่าเชื่อถือ การยอมรับและความเลื่อมใสศรัทธา ให้เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง (วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี. 2546: 2) ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ซึ่งในอนาคตจะเติบโตมาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าและมีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ซึ่งจะเห็นได้จากการสนับสนุนผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมรวมทั้งพัฒนาความสามารถทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (ธรรมบุญ นวลใจ. 2541: 44) โดยรัฐมุ่งหวังที่จะจัดและให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพให้บรรลุผลในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นคนที่สมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคล หรือหากมองในขอบเขตของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะหมายถึง การที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่หลักสูตรของการศึกษานั้น ๆ กำหนดไว้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมนั้น การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อน เด็กมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาโดยเฉพาะพื้นฐานทางด้านคุณธรรม จริยธรรม พื้นฐานแห่งการเรียนรู้ทั้งตนเองและสังคมจะถูกหล่อหลอมเป็นตัวเด็ก และเจริญเติบโตต่อไปในอนาคต ดังนั้น บทบาทของโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการวางรากฐานที่ดีให้เกิดขึ้นกับเด็กที่จะได้รับการพัฒนาในทุกๆด้าน (กมลทิพย์ ทองกำแหง. 2547: 2)

อย่างไรก็ตามแม้รัฐจะทุ่มเทงบประมาณเป็นจำนวนมากต่อการจัดการศึกษาและถือว่าการศึกษาคือความสำคัญลำดับแรกของการจัดสรรงบประมาณตามแนวนโยบายรัฐ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง การปรับโครงสร้าง แผนงาน และความต้องการของประชาชน แนวทางหนึ่งที่รัฐบาลดำเนินการอยู่คือเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น เพราะบทบาทและศักยภาพในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนมีเพียงพอและสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นไปที่คุณภาพให้เป็นที่ยอมรับต่อสังคม (สมจิต อุดม. 2547: 3)

จากการที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนมีบทบาทต่อการศึกษามากขึ้น จึงได้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาโดยเน้นการบริการที่ดีมีคุณภาพต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง มาโดยตลอด แต่เมื่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมไทยและสังคมโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาเอกชนก็จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาในเชิงคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นทางเลือกที่ดีอีก ทางหนึ่งของผู้รับบริการทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542: 3) แต่ การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนเท่าที่ผ่านมามีปรากฏว่าประสบปัญหาเพิ่มมากขึ้น ทั้งปัญหาการบริหาร การจัดการ ปัญหาบุคลากร ปัญหาค่าใช้จ่ายและรายได้ที่ไม่สมดุลกับรายจ่าย ปัญหาคุณภาพ ผลผลิตและภาพลักษณ์ของโรงเรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแข่งขันที่เริ่มเข้มข้นมากขึ้นทั้งกับ โรงเรียนเอกชนด้วยกัน หรือโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนที่จะจัดตั้งใหม่ ๆ ใน รูปแบบของโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งนับว่าเป็นคู่แข่งที่สำคัญที่โรงเรียนเอกชนต้องหันมาให้ความสนใจ รวมถึง การแข่งขันกับตนเอง ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการทั้งที่เกิดจาก นโยบายและแนวปฏิบัติ ระเบียบ กฎเกณฑ์ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาเอกชน จาก ระบบการศึกษาโดยรวมของประเทศและจากระเบียบการจัดการของโรงเรียนเอง ตลอดจนปัจจัย ภายนอกอื่น ๆ (กรรณิกา ภิญญาคง. 2538: 18)

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนเอกชนมีจำนวนลดลงและนโยบายของรัฐใน การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาส่งผลให้ผู้ปกครองมีทางเลือกในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน โรงเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้นโรงเรียนเอกชนทั้งหลายต้องปรับกลยุทธ์กิจการของตนเอง โดยเฉพาะการนำ กลยุทธ์การตลาดมาใช้ในการบริหารงานอันจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตร หลานเข้าเรียนโรงเรียนของตน ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเอกชนอยู่รอดและมีเสถียรภาพ รวมถึงเป็น โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ(มนต์ชิตา บุปผาคำ. 2545 : 12) ดังนั้นโรงเรียนเอกชนจึงจำเป็นต้องพัฒนา และยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา ให้ เป็นที่ยอมรับ ไว้วางใจจากผู้ปกครองนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ ในด้านของการ สร้างความเชื่อถือ การยอมรับ ความจริงใจ ความเลื่อมใสศรัทธา รวมถึงคุณลักษณะนักเรียนใน ภาพรวมอีกด้วย ซึ่งทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญ และเป็นดัชนีชี้วัดที่สามารถจะสะท้อน ให้เห็นถึงความร่วมมือ ความช่วยเหลือ ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา โดย โรงเรียนเอกชนจะต้องพยายามวางแผนในด้านต่าง ๆ ที่จะแสดงให้เห็นโรงเรียนมีเอกลักษณ์ ความ เชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบด้านการเรียนการสอน ที่สามารถตอบรับค่านิยม และความต้องการของ กลุ่มผู้ปกครองให้ดีที่สุด ซึ่งจะเป็นผลทำให้โรงเรียนมีกำไรและอยู่รอดได้ (กมลทิพย์ ทองกำแหง. 2547: 2-3)

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการสร้างจุดเน้นขององค์กร เป็นส่วน ที่แสดงถึงสิ่งต่าง ๆ ขององค์กรออกไปสู่สายตาของผู้ใช้บริการ คือ ผู้ปกครอง ถ้าภาพลักษณ์องค์กร นั้นไปในทางบวก ก็จะทำให้ผู้ปกครองมีโอกาสเลือกเข้ามาใช้บริการ แต่ถ้าภาพลักษณ์นั้นไปในทาง ลบ ก็ส่งผลให้ผู้ปกครองเลือกไปหาสิ่งที่รู้สึกดีกว่า ซึ่งอาจจะทำให้สถานศึกษานั้นเกิดปัญหา ผู้ใช้บริการลดลง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การจัดการขาดทุนและทำให้การบริหาร

ด้านอื่นล้มเหลวตามไปด้วย ดังนั้นโรงเรียนเอกชนต้องหันมาใส่ใจคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างจุดขาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้กับตนเอง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาทางส่งเสริมและควบคุมให้โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานให้อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันนัก ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โรงเรียนเอกชนในอนาคตจะต้องหันมาใส่ใจกับคุณภาพการเรียนการสอนมากขึ้น ขณะเดียวกันต้องสร้างภาพลักษณ์ให้ชัดเจน ไม่ควรมุ่งประโยชน์ทางการค้า ไม่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ แต่ให้มองถึงผลประโยชน์ทางการศึกษาที่สังคมจะได้รับจากการศึกษาเอกชน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2546: 5) ภาพลักษณ์ขององค์กรมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดี ก็จะได้รับ ความเชื่อถือ ไว้วางใจ และสนับสนุนร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและดูหมิ่นเกลียดชัง ภาพลักษณ์จึงเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงขององค์กร เป็นสิ่งที่โรงเรียนเอกชนสามารถสร้างได้โดยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่สนใจ ยอมรับของผู้ปกครองและนักเรียน และเป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน (วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์. 2545: 12 – 13)

ภาพลักษณ์จึงถือว่าเป็นสิ่งที่โรงเรียนสร้างขึ้นได้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ มีบทบาทต่อการตัดสินใจ ที่จะส่งบุตรหลานให้เข้ารับการ ศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชน และเป็นผู้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อความร่วมมือของสถานศึกษา ดังนั้น การสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในการบริหารจัดการ การศึกษาที่จะได้รับจากผู้ปกครองนักเรียน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษา ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ไปปรับปรุง วางแผน พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้

1. นำไปใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน
2. นำไปใช้ในการเป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน
3. พัฒนาและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ต้องการให้สังคมทั้งมวลได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ระดับก่อนประถมศึกษา ถึง ระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 2,485 คน โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ระดับก่อนประถมศึกษา ถึง ระดับประถมศึกษา จำนวน 333 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 608) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนในปกครองเป็นชั้นในการสุ่ม(Stratified Random Sampling) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

- มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)
- อนุปริญญา
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

3.1.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- ต่ำกว่า 30 ปี
- 30 - 40 ปี
- 40 ปีขึ้นไป

3.1.1.3 อาชีพ แบ่งเป็น

- รับราชการ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- อาชีพค้าขาย
- ธุรกิจส่วนตัว
- พนักงานบริษัทเอกชน

3.1.1.4 ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง

- อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม
- อาศัยอยู่นอกเขตอำเภอพัฒนานิคม

3.1.1.5 ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง แบ่งเป็น

- ก่อนประถมศึกษา
- ประถมศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ใน 3 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านความเชื่อถือ

3.2.2 ด้านการยอมรับ

3.2.3 ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

นิยามศัพท์

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสภาพของโรงเรียนในด้านต่างๆ ทั้งในด้านดีและไม่ดี เป็นการสะท้อนที่แสดงออกถึงความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อโรงเรียน ซึ่งเกิดขึ้นจากการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาภาพลักษณ์ของโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน

1.1 ด้านความเชื่อถือ หมายถึง การที่บุคลากรของโรงเรียน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีบุคลิกภาพดี ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ กีฬาอื่นๆ เอาใจใส่นักเรียน มีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม ด้านสถานที่ สภาพการจัดอาคารสถานที่ ห้องเรียนและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้ออำนวยส่งเสริมต่อการจัดการเรียนรู้และถูกสุขลักษณะ

1.2 ด้านการยอมรับ หมายถึง การที่ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการร่วมกำหนดนโยบายการบริหาร การร่วมจัดทำหลักสูตร การร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งนิยมนส่งบุตรหลานเข้าเรียนเพิ่มขึ้น

1.3 ด้านคุณลักษณะของนักเรียน หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของนักเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มองโลกในแง่ดี ขยันหมั่นเพียร มีคุณธรรม จริยธรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ โดยการแสดงออกทางพฤติกรรม

2. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่อุปการะเด็กรับผิดชอบในการเลี้ยงดู และส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนของเด็กนักเรียน เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา โดยกำหนดให้ผู้ปกครอง 1 คน ต่อ เด็กนักเรียน 1 คน

3. สถานภาพของผู้ปกครอง หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน ประกอบด้วย ระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ

3.1 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง จำแนกเป็น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

3.2 อายุ หมายถึง จำนวนปีเกิดของผู้ปกครองนักเรียนซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงอายุอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 40 ปี และ อายุ 40 ปีขึ้นไป

3.3 อาชีพ หมายถึง สภาพการทำงานในปัจจุบันของผู้ปกครองนักเรียนที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัว ซึ่งจำแนกออกเป็น อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว และพนักงานบริษัทเอกชน

3.4 ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง หมายถึง ที่ตั้งครัวเรือนของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกเป็น ที่ตั้งครัวเรือนอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม และที่ตั้งครัวเรือนอยู่นอกเขตอำเภอพัฒนานิคม เช่น อำเภอเมือง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

3.5 ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง หมายถึง นักเรียนในปกครองที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา

4. โรงเรียนเอกชน หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 2 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การที่จะพัฒนาให้โรงเรียนเอกชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอยู่รอดนั้นมียปัจจัยหลายประการเช่น ความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาให้เกิดคุณภาพในตัวผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้เพราะภาพลักษณ์ขององค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว องค์กรต่าง ๆ จะได้รับความสนใจจากสาธารณชนและมวลชนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและ

สื่อสารมวลชน ทำให้คนในสังคมต่าง ๆ รับทราบ ข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกได้อย่างกว้างขวาง เป็นความจำเป็นที่ทุกคนต้องรับรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดีก็จะได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและการดูหมิ่นเกลียดชัง ภาพลักษณ์จึงเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงของ องค์กร ถ้ามีภาพลักษณ์ที่ดี นับเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กร แม้มีวิกฤติการณ์เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขทำให้เหตุการณ์กลับเป็นปกติได้ทันเวลาที่ (ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง. 2541: 61 – 62)

การก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของโรงเรียน ได้นำแนวคิดของ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545:ออนไลน์) มาใช้ในการวิจัยดังนี้ 1) ความเชื่อถือ โดยพิจารณาจาก โรงเรียนมีบุคลากร ที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประพฤติดี โรงเรียนมีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ มีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้ออำนวยและส่งเสริมต่อการจัดการเรียนรู้ 2) การยอมรับ โดยพิจารณาจากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน และในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และนิยมส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในโรงเรียนมากขึ้น 3) คุณลักษณะของนักเรียน โดยพิจารณาจาก ลักษณะทางกายภาพของนักเรียน ที่สถานศึกษากำหนด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ โดยการแสดงออกทางพฤติกรรม ซึ่งกรอบแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาปรับประยุกต์ใช้ในการศึกษาพร้อมทั้งนำมากำหนดเป็นตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้พิจารณาศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียนที่อาจจะส่งผลให้เกิดการแปรเปลี่ยนทางความคิดที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนได้ ซึ่งประกอบด้วยระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อายุของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์เป็นแผนภาพเพื่อแสดงภาพรวมของกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งแจกแจงให้เห็นถึงตัวแปรอิสระและตัวแปรตามอย่างชัดเจน ดังปรากฏในภาพประกอบต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

1. สถานภาพของผู้ปกครอง

1.1 ระดับการศึกษา

- มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)
- อนุปริญญา
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

1.2 อายุ

- อายุต่ำกว่า 30 ปี
- อายุ 30-40 ปี
- อายุ 40 ปีขึ้นไป

1.3 อาชีพ

- รับราชการ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ค้าขาย
- ธุรกิจส่วนตัว
- พนักงานบริษัทเอกชน

1.4 ที่อยู่อาศัย

- อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม
- อยู่นอกเขตอำเภอพัฒนานิคม

1.5 ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

- ระดับก่อนประถมศึกษา
- ระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน 3 ด้าน

1. ด้านความเชื่อถือ
2. ด้านการยอมรับ
3. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกัน

5. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยได้ศึกษารวบรวม แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์
 - 1.1 ความหมายของภาพลักษณ์
 - 1.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์
 - 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์
 - 1.4 ประเภทของภาพลักษณ์
 - 1.5 องค์ประกอบภาพลักษณ์
 - 1.6 การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์
 - 1.7 การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์
2. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
 - 2.1 ด้านความเชื่อถือ
 - 2.2 ด้านการยอมรับ
 - 2.3 ด้านคุณลักษณะของนักเรียน
3. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาเอกชน
 - 3.1 การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน
 - 3.2 บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาเอกชน
4. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร
 - 4.1 อายุของผู้ปกครอง
 - 4.2 การศึกษาของผู้ปกครอง
 - 4.3 อาชีพของผู้ปกครอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์

1.1 ความหมายของภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์ คือ ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือคิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น (จินตภาพ) ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Image (ราชบัณฑิตยสถาน. 2538: 821) โดยทั่วไปแล้วคนจะเข้าใจคำว่า “ภาพพจน์” มากกว่า “ภาพลักษณ์” แท้จริงแล้วต่างมีความหมายในลักษณะเดียวกัน ภาพลักษณ์เป็นรูปธรรมที่ปรากฏต่อสายตาของสาธารณชนที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกที่ดีและไม่ดี ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาพลักษณ์ไว้ดังนี้

แอนเดอร์สันและรูบิน (Anderson & Rubin. 1986: 53-54) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับองค์การทั้งหมด โดยองค์กรก็เปรียบเสมือนคน ซึ่งย่อมมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ดาร์ลิ่งและฟิชเชอร์ (Darling & Fisher. 1985: 73) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นความนึกคิดที่เกิดจากการรับรู้อยู่ในจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ภาพลักษณ์อาจไม่เป็นไปตามโครงสร้าง หรือรูปร่างปรากฏอย่างแท้จริงก็ได้ อาจสร้างขึ้นมาจากความนึกคิดหรือความต้องการของบุคคล

วิรัช อภิรัตน์กุล (2535: 77-83) กล่าวว่า ภาพที่เกิดขึ้นในใจหรือสร้างขึ้นเองก็ได้ เป็นความประทับใจที่เกิดกับบุคคลซึ่งมีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล ซึ่งความประทับใจเกิดจากผลกระทบระหว่างบุคคลกับสิ่งนั้น ๆ ไม่ใช่ภาพมายาหรือภาพลวงตา แต่เป็นภาพประทับใจที่ถูกต้อง

จิราภรณ์ สีขาว (2536: 23) กล่าวถึงความหมายของภาพลักษณ์ว่า ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงาน ภาพที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเป็นผลมาจากการได้รับจากประสบการณ์โดยตรงหรือทางอ้อมที่บุคคลนั้นได้รับรู้

มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542: 32) กล่าวว่าภาพลักษณ์เป็นความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่บุคคลรับรู้ได้ทั้งทางด้านบวกด้านลบ เป็นการเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากการได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และภาพลักษณ์นี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ตลอดเวลา เมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่เข้ามาหากมีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไป

วิจิตร อาวะกุล (2534: 150) กล่าวถึงภาพลักษณ์ที่ดีที่จะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ เชื่อถือ เลื่อมใส ศรัทธา ดึงดูด โนมน้าวความสนใจ ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันและประชาชน ภาพลักษณ์เปรียบเสมือนบุคลิกภาพหรือการวางตัวของบุคคลที่มีท่าทางดี น่าเลื่อมใส ศรัทธาเป็นที่นิยมชมชอบของคนทั่วไป

อรุณ งามดี (2540: 79) ได้กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานแทบจะทุกเรื่อง ทั้งเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ นับตั้งแต่เจ้าหน้าที่ สถานที่ทำงาน ผลิตภัณฑ์ การบริการ ทรัพย์สินและทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2540: 37-38) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของแต่ละคน ซึ่งบุคคลสามารถสร้างจินตภาพเกี่ยวกับสถาบันนั้น ๆ ได้ โดยภาพลักษณ์นั้นเกิดขึ้นได้

จากการได้รับรู้ ได้ฟัง ได้เห็น หรือมีประสบการณ์มาในอดีต และด้วยความประทับใจจึงทำให้บุคคลนั้นสามารถจดจำและพัฒนาเป็นภาพอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงาน ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจนี้อาจจะเป็นผลมาจาก การได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อมที่บุคคลนั้นรับรู้มา

1.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์

โดยพื้นฐานของการทำงานแล้ว การรู้เขา รู้เรา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์การได้เป็นอย่างดี การรู้เรา คือ การรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งหมด เพื่อที่เราจะรู้ว่าปัจจุบันองค์การของเราเป็นอย่างไร ซึ่งจะได้จากการสำรวจสภาพองค์การ ส่วนการรับรู้เขานับเป็นจุดที่สำคัญยิ่งในการสร้างภาพลักษณ์ ที่เราจะต้องรู้ให้ได้ว่าบุคคลอื่นหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การนั้นมององค์การอย่างไร เพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูลความต้องการ เพื่อตอบสนองให้ตรงกับความต้องการ ถ้าเปรียบเทียบกับทางธุรกิจจะมีคำพูดว่า "ลูกค้าต้องการอะไร"

ดังนั้น การสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นในองค์การ สิ่งแรกที่จะต้องพิจารณาคือต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นใคร เขามององค์การอย่างไร วิธีการที่จะทราบว่าภาพลักษณ์องค์การในสายตาของกลุ่มเป้าหมายของเรานั้นอาจจะได้จากการสำรวจความคิดเห็น การทำวิจัย การสอบถาม สัมภาษณ์ การรับฟังข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะนำมากำหนดภาพลักษณ์ขององค์การต่อไป

ภาพลักษณ์องค์การมีความสำคัญ สามารถทำให้สถาบัน หน่วยงานมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือศรัทธาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและจะทำให้องค์การหน่วยงานสถาบันนั้น ๆ มีความเจริญก้าวหน้าได้ ภาพลักษณ์เป็นมาตรฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตามความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ถือเป็นพื้นฐานของความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (Identity) ความรู้สึกภาคภูมิใจและการยอมรับในคุณค่าแห่งตน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงาน

ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทรสว่าง (2541: 61-62) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาพลักษณ์ไว้ ดังนี้

1. ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและการสื่อสารดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารมวลชนทำให้คนในสังคมต่าง ๆ ได้รับความข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการเกิดภาพลักษณ์ เช่น ภาพลักษณ์ประเทศไทยเสียหายย่อยยับในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ (17-20 พฤษภาคม 2535) เพราะรายงานข่าวจากสำนักข่าวต่าง ๆ ผ่านการสื่อสารทุกรูปแบบ รวมทั้งการสื่อสารดาวเทียม เผยแพร่ข่าวและภาพข่าวการปราบปรามประชาชนที่ไร้อาวุธโดยกำลังทหาร เหตุการณ์นี้ทำให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบ ซึ่งมีผลเสียหายต่อชื่อเสียงและเศรษฐกิจของไทย

2. องค์กรต่าง ๆ ได้รับความสนใจจากสาธารณชนและมวลชนมากขึ้น ทุกคนต้องการรับรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ถ้าองค์กรใดมี ภาพลักษณ์ที่ดีก็จะได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ และการสนับสนุนร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและการดูหมิ่นเกลียดชัง

3. ภาพลักษณ์เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงขององค์กร ถ้าองค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีนับเป็นการเตรียมพร้อมขององค์กร แม้มีวิกฤติการณ์เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขทำให้เหตุการณ์กลับเป็นปกติได้ทันทั่วทั้ง

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของภาพลักษณ์เปรียบเสมือนบุคลิกภาพของคน หรือองค์กร สถาบัน ที่บุคคลภายนอกสามารถรับรู้ได้จากทั้งประสบการณ์และความรู้สึก ถือว่าเป็นความมั่นคงขององค์กร ซึ่งทุก ๆ องค์กรหรือสถาบันต้องการให้มองในด้านที่ดีเสมอ หากบุคคลอื่นมองว่าดี ก็จะต้องรักษาภาพลักษณ์ที่ดีนั้นไว้ แต่ถ้าหากบุคคลภายนอกมองไม่ดี ก็จะต้องมีการปรับปรุง พัฒนา องค์กรหรือสถาบัน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี หรืออาจจะสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขึ้นมารองรับ เมื่อ บุคคลภายนอกมองว่าดี มีการรับรู้ที่ดี มีทัศนคติที่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดการใช้บริการกับองค์กรหรือสถาบันนั้นต่อไปและอย่างต่อเนื่อง

1.3 ทฤษฎีที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์

แอ็ดเลอร์ (Adler. 1990: 109-127 ; อ้างอิงจาก สุวรรณา แซ่เฮ้ง. 2542 : 13-14) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ (Image) นี้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความจำ (Memory) และจินตนาการ (Imagination) ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การรับรู้ จินตนาการอาจเป็นสิ่งที่ไม่เป็นความจริง แต่ประสบการณ์การรับรู้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ตัวอย่างของจินตนาการเรื่อง “ภูเขาทอง” อาจเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน กล่าวคือสิ่งที่เป็นประสบการณ์การรับรู้ที่มีอยู่จริงคือ “ภูเขา” และ “ทอง” แต่ “ภูเขาทอง” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากจินตนาการเมื่อเกิดการรับรู้แล้ว แนวคิดที่จะสนับสนุนความคิดดังกล่าวนี้ จะเห็นได้จาก แนวความคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงภาพลักษณ์ในเชิงทฤษฎี และในเชิงปรัชญาใน ลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์ การรับรู้ที่สัมผัสได้ และกลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงจินตนาการหรือในเชิงนามธรรมที่สัมผัสไม่ได้ ดังนี้

กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์การรับรู้ (ที่สัมผัสได้) คือ กลุ่มของฮอบส์และ เบอร์กิลีย์ (Hobbes and Berkely) ฮอบส์และเบอร์กิลีย์ได้กล่าวว่าภาพลักษณ์เกิดจากประสาทสัมผัสที่ได้จากประสบการณ์การรับรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่จะเกิดจากความจำและจินตนาการ ส่วนเฮนรี เจมส์, เจมส์ จอยซ์ และเวอร์จิเนีย วูล์ฟ (Henry James, James Joyce and Virginia Woolf) ถึงแม้ว่าจะมีความคิดในแนวเดียวกับฮอบส์และเบอร์กิลีย์ แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มนี้จะคิดว่าความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์นั้นเกิดอยู่ในสมอง สมอง

เปรียบเสมือนโกดังที่เก็บของ ของที่เก็บอยู่ในโกดังถึงแม้ว่าจะไม่นำมาใช้ก็ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ความจำและจินตนาการที่อยู่ในสมองถ้าไม่ได้นำมาใช้จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่และจะยังคงอยู่หรือว่าจะสูญหายไป ความจำและจินตนาการที่เก็บในสมองถูกเก็บอยู่ในรูปแบบใดจึงทำให้เกิดภาพลักษณ์ได้ นอกจากนี้วิูล์ฟยังมีแนวความคิดเพิ่มเติมจาก เฮนรี เจมส์ และเจมส์ จอยซ์ อีกว่าความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์อาจไม่ได้ถูกเก็บอยู่ในสมอง ภาพลักษณ์อาจปรากฏขึ้นจากสิ่งที่อยู่ภายนอกสมองก็ได้ เช่นประสบการณ์และประสาทสัมผัสพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์เกิดการรับรู้ และมีความสัมพันธ์กับความจำ อันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์

กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงจินตนาการหรือในเชิงนามธรรมที่สัมผัสไม่ได้ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เน้นว่าภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ คือกลุ่มของอริสโตเติลและเพลโต (Aristotle and Plato) ที่กล่าวว่าภาพลักษณ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะว่าทำให้มนุษย์คิดได้ ความเชื่อทำให้มนุษย์เกิดจินตนาการ ภาพลักษณ์ของมนุษย์จึงเกิดจากความเชื่อในสิ่งที่เคยเห็นและเกิดการรับรู้ เป็นภาพลักษณ์ที่ปรากฏในความจำของมนุษย์ ส่วนอไควนัส (Aquinas) ถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในเชิงนามธรรม แต่เขาก็คิดว่ามนุษย์มีจินตนาการที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ มนุษย์สามารถนึกภาพออกมาได้โดยไม่ต้องมีความจริง มนุษย์สามารถสร้างมโนทัศน์หรือจินตนาการด้วยความสามารถพิเศษทางสติปัญญาในโลกที่เป็นจริงได้ เช่น การรับรู้ว่าพระเจ้ามีจริง ในด้านแนวความคิดของฟรอยด์ (Freud) นั้น ฟรอยด์คิดว่าภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความฝันนั้น เป็นส่วนสำคัญทางด้านโครงสร้างของความฝัน จึงมีความหมายเหมือนกัน กล่าวคือ ไม่ว่าผู้ที่ฝันจะเป็นชนชาติใดหรืออยู่ที่ใดก็ตาม ก็จะมีภาพลักษณ์ที่เหมือนกัน เช่น ฝันเห็นพระเจ้าแผ่นดินหมายถึงพ่อ ฝันถึงการเดินทางที่ยาวไกลหมายถึงความตาย เป็นต้น ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความฝันนี้จึงอาจเรียกว่าเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นสากลก็ได้ แต่แนวความคิดของออกัสติน (Augustine) ถึงแม้ว่าจะมีแนวความคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในเชิงนามธรรมเช่นเดียวกัน แต่เขาก็มีความคิดที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือเขาคิดว่ามนุษย์สามารถคิดได้โดยไม่ต้องใช้จินตนาการเป็นภาพ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่มีลักษณะเป็นภาพ แต่อาจจะมีลักษณะเป็นตัวเลขก็ได้ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ก็ได้

1.4 ประเภทของภาพลักษณ์

พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร (2537:115-117) ได้จำแนกประเภทของภาพลักษณ์ไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ตั้งมาจากสมมติฐานว่า บุคคลในสังคมนั้นมาจากร้อยพ่อพันแม่ มาจากแหล่งต่างๆ กัน ความรู้ ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอื่นๆ ที่ต่างกัน ย่อมมีภาพลักษณ์ขององค์กรหรือต่อบุคคลที่แตกต่างกัน ภาพลักษณ์อาจเป็นไปในทางบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้

2. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นภาพลักษณ์เชิงบวกเชิงลบก็ได้ จะเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดมาโดยธรรมชาติหรือเจตนาก็ตาม เมื่อทราบภาพลักษณ์ปัจจุบันและต้องการธำรงรักษา หรือพัฒนาภาพลักษณ์ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นต่อไปอยู่ตลอดเวลา

3. ภาพลักษณ์กระจกเงา (Mirror Image) เปรียบได้กับเวลาที่เราส่องกระจกภาพในกระจกสะท้อนให้เห็นรูปลักษณ์หรือภาพลักษณ์ของเรา ซึ่งเราอาจจะมองว่ามันคืออยู่แล้ว แต่บุคคลภายนอกอาจจะมองแตกต่างจากเราก็ได้

4. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ผู้บริหาร และหรือพนักงานมีความต้องการจะให้องค์กรของตนเป็นเช่นนั้น

5. ภาพลักษณ์สูงสุดที่จะทำได้ (Optimum Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการตระหนักในความจริงและการมีความเข้าใจ การรับรู้ (Perception) ของผู้รับข่าวสาร อุปสรรคของการใช้สื่อมวลชนและสิ่งที่เราควบคุมได้ และสภาพแวดล้อมที่ยากจะควบคุมและอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาได้

6. ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง (Correct and Incorrect Image) เป็นภาพลักษณ์อีกลักษณะหนึ่งที่เกิดขึ้นไม่ตรงกับความเป็นจริง อาจเป็นเพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น เกิดจากข่าวลือ อุบัติเหตุ ฯลฯ และหรือกระบวนการสื่อสาร และหรือการรับรู้ของผู้รับสาร และเมื่อเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้อง จำเป็นต้องแก้ไขภาพลักษณ์นั้นให้เข้าใจถูกต้อง ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องนี้คล้ายกับภาพลักษณ์ปัจจุบัน แต่แตกต่างกันที่ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องได้มีการปรับเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องมาก่อน

7. ภาพลักษณ์สินค้าและบริการ (Product/service Image) สินค้าหรือบริการก็มีภาพลักษณ์ของตนเองเช่นเดียวกับองค์กร เมื่อสินค้าบริการที่องค์กรมีไม่ว่าจะมีภาพลักษณ์เชิงบวกหรือเชิงลบหรือกลางๆ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรุงแต่งให้มีภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์เป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากสังคม

8. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นภาพลักษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับภาพลักษณ์สินค้า เพียงแต่กรณีนี้เป็นตราสินค้า ยี่ห้อสินค้า หรือโลโก้ (Logo) และสัญลักษณ์ เช่น ตรางู ดอกบัว เป็นต้น

9. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยเน้นภาพรวมทั้งหมดขององค์กร รวมถึงสินค้า ยี่ห้อสินค้า ระบบการบริหารบริษัท ความมั่นคง การมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ

10. ภาพลักษณ์สถาบัน (Institutional Image) คล้ายกับภาพลักษณ์องค์กร แต่มุ่งมองเฉพาะตัวบริษัทหรือตัวสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันที่มีต่อสังคม ความเป็นสถาบันที่มั่นคง ทั้งนี้จะไม่มองในเชิงธุรกิจการค้าหรือการตลาด นอกจากบทบาทหรือพฤติกรรมของสถาบันอย่างเดียว

นอกจากนี้ ยังมี ดำรงค์ดี ชัยสนิท (2537: 46-47) ได้กล่าวว่าภาพลักษณ์มี 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ภาพลักษณ์ของบริษัท (Corporate Image) ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์กร (Institutional Image) ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือบริการ (Product/service Image) ภาพลักษณ์ที่มีต่อตราของสินค้า (Brand Image) ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช อภิรัตน์กุล (2535: 81-82) ได้จำแนกประเภทของภาพลักษณ์ออกเป็นอีก 4 ประเภทสำคัญๆ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ขององค์กรหรือบริษัท (Corporate Image) คือภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อองค์กร หรือหน่วยงานธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่ง ภาพลักษณ์ดังกล่าวนี้จะหมายถึงการบริหารจัดการขององค์กรแห่งนั้นด้วย และหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการที่องค์กรนั้นมีอยู่ ฉะนั้นภาพลักษณ์ขององค์กรจึงมีความหมายกว้างขวาง และยังรวมถึงตัวองค์กรฝ่ายจัดการ และ สินค้าหรือบริการขององค์กรนั้นอีกด้วย

2. ภาพลักษณ์ของสถาบัน (Institutional Image) คือภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบัน ซึ่งโดยมากจะเน้นไปทางด้านตัวสถาบันเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงสินค้าหรือบริการที่จำหน่าย ภาพลักษณ์ของสถาบันจึงมีความหมายแคบกว่าภาพลักษณ์ขององค์กร (Corporate Image)

3. ภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการ (Product/service Image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการของบริษัทเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงตัวองค์กรหรือบริษัท

4. ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าหรือตราใดตราหนึ่ง (Brand Image) คือภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้านี้หรือใดยี่ห้อหนึ่ง หรือตรา (Brand) ตราใดตราหนึ่ง หรือเครื่องหมายการค้า (Trade Mark) เครื่องหมายการค้าใดการค้านั้น

กล่าวโดยสรุปประเภทของภาพลักษณ์ แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ 4 ประเภท คือ (1) ภาพลักษณ์ของบริษัท (Corporate Image) หมายถึง ด้านการบริหาร หรือการจัดการ (Management) และรวมไปถึงสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการด้วย (2) ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์กร (Institutional image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบัน หรือองค์กร (3) ภาพลักษณ์ของสินค้า หรือบริการ (Product/Service image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการ (4) ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าตราใดตราหนึ่ง (brand image) จะอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคซึ่งอาจจะผ่านสื่อโฆษณา และการส่งเสริมการขาย (Sales promotion)

1.5 องค์ประกอบภาพลักษณ์

บาวล์ดิง (Boulding, 1975:91) ได้อธิบายว่า “ภาพลักษณ์” เป็นความรู้ ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้นั้นเป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นมาจากตนเองเฉพาะตน เป็นความรู้เชิงอัตวิสัย (Subjective Knowledge) ซึ่งประกอบด้วย “ข้อเท็จจริง คุณค่าที่เราเป็นผู้กำหนด โดยแต่ละบุคคลจะเก็บสะสมความรู้เชิงอัตวิสัยเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ได้ประสบและมีความเชื่อว่าจริง

เนื่องจากคนเราไม่สามารถที่จะรับรู้และทำความเข้าใจกับทุกสิ่งได้ครบถ้วนเสมอไป เรามักจะได้เฉพาะภาพ บางส่วนหรือลักษณะกว้าง ๆ ของสิ่งเหล่านั้น ซึ่งอาจไม่ชัดเจนแน่นอนเพียงพอ แล้วมักตีความหมาย (Interpret) หรือให้ความหมายแก่สิ่งนั้น ๆ ด้วยตัวเราเอง ความรู้เชิงอัตวิสัยนี้จะประกอบกันเป็นภาพลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในโลกตามทัศนะของเรา และพฤติกรรมที่เราแสดงออกก็จะขึ้นอยู่กับภาพลักษณะของสิ่งนั้น ๆ ที่เรามีอยู่ในสมองด้วย เพื่อให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ อาจแยกองค์ประกอบของภาพลักษณะได้เป็น 4 ส่วน แต่ในความเป็นจริงองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไม่อาจแบ่งแยกได้ คือ

1. องค์ประกอบเชิงการรับรู้ (Perceptual Component) เป็นสิ่งที่บุคคลได้จากการสังเกตโดยตรง แล้วนำสิ่งนั้นไปสู่การรับรู้ สิ่งที่ถูกรับรู้นี้อาจจะเป็นบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ความคิด หรือสิ่งของต่าง ๆ เราจะได้ภาพของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้โดยผ่านการรับรู้เป็นเบื้องต้น

2. องค์ประกอบเชิงความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ส่วนที่เป็นความรู้เกี่ยวกับลักษณะ ประเภท ความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกตและรับรู้

3. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นความรู้สึกผูกพันยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบ

4. องค์ประกอบเชิงการกระทำ (Cognitive Component) เป็นความมุ่งหมายหรือเจตนา ที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติตอบโต้สิ่งเร้านั้น โดยเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงความรู้และเชิงความรู้สึก

องค์ประกอบเชิงการรับรู้ เชิงความรู้ เชิงความรู้สึก และเชิงการกระทำนี้จะผสมผสานกันเป็นภาพที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในโลก ดังนั้น ภาพลักษณะที่ดีของธุรกิจจึงสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งกว่าผู้บริโภคเป้าหมาย (Target Consumer) แต่ละราย จะเปลี่ยนฐานะมาเป็นลูกค้า (Customer) นั้น จะผ่านการรับรู้ (Perception) จนเกิดความรู้ (Knowledge) และความรู้สึก (Affection) ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และองค์การธุรกิจ จนกระทั่งเกิดพฤติกรรมการซื้อ (Buying) มาบริโภคในที่สุด (รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ. ออนไลน์)

อนึ่ง ภาพลักษณะขององค์การที่สังคมต้องการในความเห็นของ อำนวย วีรวรรณ นักวิชาการซึ่งมีประสบการณ์ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชนระบุไว้ดังนี้ (พรทิพย์ พิมลสินธุ์. 2540: 107-108)

1. เป็นองค์การที่เจริญก้าวหน้าทันโลก
2. มีบริการและสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า
3. มีระบบบริหารและฝ่ายจัดการที่สูงด้วยประสิทธิภาพ
4. ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนรวม
5. ปฏิบัติงานภายในกรอบกฎหมายของบ้านเมือง
6. มีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง

กล่าวโดยสรุปภาพลักษณะมีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงการรับรู้ เชิงความรู้ เชิงความรู้สึก และเชิงการกระทำนี้ซึ่งในความเป็นจริงนั้นองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้มี

ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันชนิดที่แยกกันไม่ออกเป็นความรู้ ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้นั้นเป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นมาจากเฉพาะตน เป็นความรู้เชิงอัตวิสัย

1.6 การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความประทับใจอย่างแท้จริงของบุคคล จึงเป็นความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้ของผู้รับสารแต่ละคนเป็นเครื่องชี้แนะและตีความหมาย โดยสิ่งที่ได้จากการตีความหมายของปัจเจกบุคคลจะเป็นลักษณะของความรู้เชิงอัตวิสัย กล่าวคือกรอบประสบการณ์ของแต่ละคนจะทำให้การรับรู้และการตีความหมายต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกันออกไป และเมื่อรับรู้อะไรบางอย่างหรืออะไรบางอย่างแฉ่มแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มสรุปเป็นภาพรวมของตัวเอง

ภาพลักษณ์เกิดขึ้นได้ใน 2 กรณี คือ เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติตามสภาพแวดล้อม เป็นการปล่อยให้ไปไปตามสภาพแวดล้อม แล้วแต่ประชาชนจะคิด โดยที่องค์กรมิได้ดำเนินการใดๆ และเกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์โดยผ่านกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่องค์กรปรารถนาที่จะให้เป็น (ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทรสว่าง, 2541: 62-63) ไม่ว่าในกรณีใด ภาพลักษณ์จะเกิดขึ้นต่อเมื่อผู้รับหรือผู้บริโภคมีการสรุปความคิดรวบยอดจากการรับรู้ข้อมูลข้อมูลนั้นต้องชัดเจน มุ่งประเด็นที่เป็นภาพลักษณ์จำนวนมากพอ มาจากหลายช่องทาง มาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจ คิดและรู้สึกได้ว่าองค์กร สินค้าและบริการนั้นเป็นอย่างไรหากมีการสื่อสารที่ดีภาพนั้นจะชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ จนเกิดความมั่นใจและเกิดเป็นภาพลักษณ์ ดังนั้นภาพลักษณ์จะเกิดขึ้นได้จึงต้องอาศัยการสื่อสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และระยะเวลาที่ยาวนานเพียงพอสำหรับการสื่อสารในลักษณะซ้ำหลายครั้งและผ่านสื่อหลายช่องทาง

ภาพลักษณ์จะเปลี่ยนแปลงได้ยากหากภาพลักษณ์นั้นอยู่บนพื้นฐานของความจริง และเป็นภาพที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ นักประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่เพียงแต่ยกให้เป็นภาพที่เด่นชัดขึ้นและเผยแพร่ให้เป็นที่รับทราบเท่านั้น เช่น องค์กรหนึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เจ้าของและผู้บริหารงานล้วนเป็นคนไทย ซึ่งเมื่อผู้ใดได้รับทราบข้อมูลนี้มักจะเกิดความรู้สึกชื่นชม นักประชาสัมพันธ์สามารถนำลักษณะเด่นนี้ออกเผยแพร่ และด้วยเทคนิคการสื่อสารที่ดีจะทำให้กลายเป็นภาพลักษณ์ขององค์กรได้ ภาพนี้จะคงทนตราบใจที่องค์กรนี้ยังเป็นของคนไทย และบริหารงานด้วยคนไทย

การสร้างสรรค์ภาพลักษณ์บนความไม่จริง จะไม่เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่คงทนถาวรโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในปัจจุบัน ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมาก คนสามารถรับข้อมูลจากสื่อได้หลายช่องทาง โอกาสที่จะเปรียบเทียบและคัดเลือกข้อมูลมีมาก การปกปิดภาพที่แท้จริงเป็นไปด้วยความลำบาก ซึ่งหากผู้บริโภคทราบว่ามีภาพลักษณ์ข้อมูลที่ปรุงแต่งขึ้นจะเกิดความรู้สึกไม่ไว้วางใจ ไม่มั่นใจ ไม่พึงพอใจ และอาจเป็นปฏิปักษ์กับองค์กรนั้นได้ ซึ่งทำให้นักประชาสัมพันธ์ต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อตามแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบนี้

พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร (2537: 129-130) ได้กล่าวถึงการเกิดภาพลักษณ์ไว้ 2 ประเด็น คือ (1) จะพิจารณาในแง่ของปัจเจกบุคคลที่เหตุการณ์ได้มาถึงตัวเองแล้ว และจะพัฒนาเป็นภาพลักษณ์ในที่สุด (2) จะมองภาพที่กว้างขึ้น โดยพิจารณาในแง่ของกระบวนการสื่อสารที่ได้มีการส่งทอดจากเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น จนมาถึงตัวของปัจเจกบุคคลนั้น

เมื่อปัจเจกบุคคลได้รับเหตุการณ์ภายนอกมายังตัวตนเองนั้น เหตุการณ์ยังไม่สามารถจะสร้างเป็นภาพได้ทันที แต่กลับต้องมีขั้นตอน ซึ่งจัดแบ่งได้ดังนี้

1. เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม (Event and Environment) คนเรานั้นเป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งในสังคมจะมีเหตุการณ์ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และอื่นๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่มีเพียงบางส่วนของเหตุการณ์ ที่คนเราจะยังรับเข้ามาสู่ตัวเราได้ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้จะมีคุณค่าด้านดีหรือด้านเลว ไม่เกิดขึ้นจากตัวเราเพียงอย่างเดียว แต่สภาพแวดล้อมกลับมีอิทธิพลในการกำหนดคุณค่าเหล่านี้ ทั้งก่อนและหลังการรับรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์หรือความเสียหาย และระยะเวลาของความจำในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย

2. ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channel) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถเข้ามาสู่เราได้โดยช่องทางการสื่อสาร ซึ่งได้แก่ การได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส ได้สัมผัส และได้กลิ่น ซึ่งแต่ละช่องเหล่านี้ยังมีประสิทธิภาพทางด้านการรับ

3. องค์ประกอบเฉพาะบุคคล (Personal Elements) ได้แก่ องค์ประกอบทั้ง 5 ของแต่ละบุคคล คือ ทักษะของการสื่อสาร ทศนคติ ความรู้ ระบบสังคมและวัฒนธรรม ต่างก็มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร

4. การรับรู้และความประทับใจ (Perception and Impression) เมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านเข้ามาทางช่องทางการสื่อสาร องค์ประกอบเฉพาะบุคคลทั้ง 5 จะเป็นตัวที่พินิจพิจารณาเหตุการณ์นั้นก่อนโดยการรับรู้ (Perception) ซึ่งเป็นตัวแปลงเหตุการณ์ให้เป็นไปใน “ความหมายตามความคิดของบุคคลนั้น” ส่วนความประทับใจ (Impression) มีความสำคัญในการรับรู้อีกลักษณะหนึ่ง โดยจะเกี่ยวพันกับคุณภาพและปริมาณของความทรงจำ ถ้าประทับใจมากก็就会有ความทรงจำ จดจำได้มากและนาน

วิจิตร อวะกุล (2527: 153) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. พฤติกรรม การกระทำ การแสดงออกในทางที่ดีของสถาบัน หน่วยงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่พนักงาน ก็เกิดภาพลักษณ์ที่ดี

2. การสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง ไม่ปลอมปน ไม่โกหกหลอกลวง ให้ประชาชนหลงผิด เกิดความเชื่อถือ การหลอกลวงทำให้เสื่อมศรัทธาของประชาชน

3. การเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการสร้างสรรค์ เสริมสร้าง ปรับปรุง แก้ไขปัญหาสังคม การเสียสละของหน่วยงานผู้บริหาร หรือพนักงานต่อสังคมส่วนรวม

4. การพิสูจน์ความจริง ข้อเท็จจริงให้ประจักษ์ต่อสังคม ถึงความถูกต้อง การให้บริการที่ดี

5. การประชาสัมพันธ์ในลักษณะที่มากเกินไป รวมทั้งขาดธรรมเนียมที่ดี จะทำให้เสียภาพลักษณ์

1.7 การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์มีทั้งเกิดจากธรรมชาติ และที่เกิดจากการปรุงแต่งขึ้นมา ซึ่ง พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2540: 37-38) ได้กล่าวไว้ว่า ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ปกติจะเป็นภาพลักษณ์ทางบวกและบุคคลไม่สามารถควบคุมได้ ส่วนภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งนั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ ระเบียบ มีการวางแผน และได้รับความร่วมมือจากฝ่ายอื่น ซึ่งความคิดเห็นนี้ คุณวุฒิ คนฉลาด (2534: 20) กล่าวว่า องค์กรจะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กร มีการร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน สิ่งที่เป็นอีกประการหนึ่งคือ ต้องมีกฎระเบียบที่ต้องกำหนดร่วมกัน โดยมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลอย่างชัดเจน

การประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ ระเบียบ มีการวางแผนนั้น นับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของการปรับปรุงแก้ไขภาพลักษณ์ และรักษาภาพลักษณ์ พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2540: 8) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์มาจากภาษาอังกฤษว่า public relations โดย public หมายถึง สาธารณชนหรือประชาชน ส่วน relation หมายถึง การสัมพันธ์ นอกจากนี้ บทบาทหน้าที่ของการประชาสัมพันธ์มีหลัก 3 ประการ (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร. 2536: 37-38) คือ

1. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถาบัน
2. การรักษาภาพลักษณ์ที่ดีให้คงทนถาวร
3. การแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบ

จะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามสื่อสารทุกวิถีทางในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ หรือที่จะจัดหามาได้ในองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่กระทำการติดต่อสัมพันธ์กันต่อเนื่องระยะยาว โดยงานประชาสัมพันธ์ไม่ได้มุ่งที่การสร้างภาพลักษณ์อย่างเดียว แต่ต้องการต่อยอดภาพลักษณ์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันภาพลักษณ์อื่นเข้ามาแทรกแซง ซึ่งอาจนำวิกฤติการณ์ไม่พึงประสงค์มาสู่สถาบันได้

บัญญัติ คำณวนวัฒน์ (2532: 34-35 ; อ้างอิงจาก วราภรณ์ ศรีอินทร์. 2545: 25-26) กล่าวถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (positive image) ได้แก่ หน่วยงาน องค์กร สถาบัน นักประชาสัมพันธ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านประชาสัมพันธ์ ควรยึดหลักดังนี้

1. ค้นหาถึงจุดบกพร่อง หรือจุดอ่อนแห่งภาพลักษณ์ของหน่วยงานที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน อันเป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ และการวางแผนดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป การค้นคว้านี้ อาจทำได้โดยการรวบรวมทัศนคติ ท่าที และความรู้สึกนึกคิดของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการใช้การสำรวจวิจัยเข้าประกอบด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

2. วางแผนและกำหนดขอบเขตของภาพลักษณ์ ที่องค์กรหรือสถาบันต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในใจของประชาชน เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนดำเนินงานต่อไป

3. กำหนดหัวข้อต่างๆ เพื่อใช้ในการสร้างภาพลักษณ์แก่ประชาชน อาจเป็นคำขวัญหรือข้อความสั้นๆ ที่กินความหมาย และชวนให้จดจำง่าย สิ่งสำคัญที่สุดคือ หัวข้อเหล่านี้จะต้องมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงจุดสนใจ และมีอิทธิพลโน้มน้าวใจประชาชนให้เกิดภาพลักษณ์ตามที่ต้องการ

4. ใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ เข้าช่วยในการดำเนินงานสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง เช่น หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

นักประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน สถาบัน องค์กรต่างๆ ควรจะมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ โดยการวิเคราะห์จุดอ่อนของหน่วยงาน องค์กร โดยการสำรวจจากทัศนคติ ความนึกคิดของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์วางแผนกำหนดขอบเขตภาพลักษณ์ที่หน่วยงานหรือสถาบันต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านทางเครื่องมือทางการสื่อสารต่างๆ กลวิธีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ประกอบด้วย การสร้าง การส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการแก้ไข (ดวงพร คำคุณวัฒน์และวาสนา จันทรสว่าง. 2541: 63-66) ดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์โดยการวางแผนกำหนดขอบเขตของภาพลักษณ์ที่จะสร้างขึ้น โดยการสำรวจภาพลักษณ์เดิมว่ามีหรือไม่อย่างไร จากกลุ่มเป้าหมาย ค้นหาจุดอ่อนขององค์กรเพื่อกำหนดขอบเขต แบ่งแยกกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ตามความต้องการของแต่ละกลุ่ม กำหนดเป้าหมายการสร้างภาพลักษณ์ต้องเป็นที่รับรู้ เข้าใจ และยอมรับของบุคคลในองค์กร แล้วใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. การส่งเสริมป้องกันและรักษาภาพลักษณ์ให้คงทนถาวร เนื่องจากภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามสภาพของเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นการส่งเสริม ป้องกัน และรักษาภาพลักษณ์นั้นเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งดำเนินการได้โดยวิธีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลภายในและประชาชนทั่วไป การสำรวจความคิดเห็นด้วยวิธีวิจัยแล้วนำข้อมูลมาประเมิน วิเคราะห์ และวางแผนปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันและรักษาภาพลักษณ์ขององค์กรต่อไป

3. การแก้ไขภาพลักษณ์ หมายถึง การแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบในกรณีวิกฤติการณ์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาด ข่าวลือ อุบัติเหตุ หรือบ่อนทำลาย จะต้องดำเนินการแก้ไขด้วยการบริหารและการประชาสัมพันธ์ยามวิกฤติ โดยต้องวางแผนป้องกันและเตรียมความพร้อมเสมอ เช่น ด้านบุคลากรภายใน ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงาน ให้ข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เพื่อทุกคนจะได้เป็นแกนนำในการให้ข้อเท็จจริง และสร้างความเข้าใจแก่บุคคลภายนอก

การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีนั้นมิใช่จะกระทำได้ง่าย เพราะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและพฤติกรรมหลายประการขององค์กร องค์กรที่มีกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อสาธารณชนมักจะมีภาพลักษณ์ที่ดี ประชาชนให้ความเชื่อถือและไว้วางใจแต่ก็ไม่ได้เป็นอย่างนี้ตลอดไป ภาพลักษณ์ที่องค์กรต้องการเป็นภาพลักษณ์ที่ดีอย่างถาวรคือ ภาพลักษณ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

สุพิน ปัญญามาก (2540: 85) ได้ให้ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการสร้างและรักษาภาพลักษณ์ไว้ดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์นั้น เกิดจากการกระทำขององค์กรหรืองานที่เราทำอยู่เป็นประจำนั่นเอง
2. ภาพลักษณ์ที่เราเพียรพยายามสร้างขึ้นมาอย่างดีแล้ว ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงได้เพราะความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น องค์กรควรสร้างภาพลักษณ์ที่ถาวรมิใช่ภาพลักษณ์ชั่วคราว
3. การสร้างภาพลักษณ์เป็นพื้นฐานที่องค์กรขนาดใหญ่ทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญ ถ้าสร้างภาพลักษณ์ไว้ดีแล้วเท่ากับการวางรากฐานขององค์กรไว้อย่างแน่นหนา เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ องค์กรย่อมไม่สั่นคลอนมากมาย สามารถที่จะแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว
4. การสร้างภาพลักษณ์ต้องอาศัยเวลาและความเพียรพยายาม แต่สิ่งที่ยากและละเอียดอ่อนยิ่งกว่าคือ การรักษาภาพลักษณ์ เพราะเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล การสร้างย่อมรวมถึงการรักษาด้วย
5. ภาพลักษณ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อน จะสร้างขึ้นได้จะต้องใช้เวลาสะสมคุณค่าของภาพลักษณ์นั้นๆ ไม่ว่าคุณค่านั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือลบก็ตาม
6. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงาน เป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในองค์กร ซึ่งจะต้องให้ความร่วมมือด้วยดี เพราะการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประชาชน หน่วยงาน สถาบันจะไม่มีวันทำสำเร็จได้เลย ถ้าหากปราศจากความร่วมมือจากบรรดาสมาชิกขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ คนงานทุกคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ติดต่อกับบุคคลภายนอก และมีบทบาทในการสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นต่อความรู้สึกนึกคิด และจิตใจของประชาชนผู้ที่มาติดต่อกับองค์กร
7. ภาพลักษณ์ที่เห็นได้ง่ายคือ ภาพลักษณ์ของอาคารสถานที่หรือคุณภาพสถานที่ทำงานของหน่วยงาน องค์กร และสถาบันนั้นๆ ซึ่งสามารถเห็นได้เป็นรูปธรรม ส่วนภาพลักษณ์ที่เห็นได้ยากคือ ความซื่อสัตย์จงรักภักดีของลูกจ้างหรือบุคคลที่ทำงานในหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันนั้นๆ

จากธรรมชาติขององค์กรหรือสถาบัน ที่จะต้องมีภาพลักษณ์เกิดขึ้นเป็นทวิลักษณ์อยู่ในตัวนี้ ผู้บริหารองค์กรหรือสถาบันอาจมองว่า ภาพลักษณ์ขององค์กร สถาบันของตนนั้นดีแล้ว แต่ประชาชนหรือบุคคลภายนอกนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะชี้ เรียกว่าเป็นภาพลักษณ์กระจกเงา โดยจะเป็นคนส่องให้ผู้บริหารหรือทุกคนในองค์กรทราบถึงภาพลักษณ์ที่เป็นปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ถ้าหากภาพลักษณ์ที่ปรากฏเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่พึงปรารถนา หรือเกิดวิกฤติการณ์ขึ้น ผู้บริหารควรที่จะรีบ

ทำการแก้ไข โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของการประชาสัมพันธ์ โดยการปรุงแต่งให้เข้ากับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้น เพราะภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจนำบุตรหลานเข้าเรียน วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ควรดำเนินการดังนี้

1. สร้างความรู้สึกให้ประชาชนยอมรับและเห็นด้วย อันจะเป็นผลให้โรงเรียนเป็นที่เชื่อถือ
2. ปรับปรุงโรงเรียนทั้งหมด ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ
3. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางและหลักชัยในการทำงาน
4. นำโรงเรียนให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น
5. สร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง เช่น การส่งโรงเรียนเข้าประกวด การส่งครูและนักเรียนไปแข่งขันความรู้ และทักษะต่างๆ

6. เน้นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียน จะเกี่ยวข้องกันทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายการบริหาร การจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนทำร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีกับชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน สามารถพึ่งพาอาศัยกันในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545: ออนไลน์) ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทั่วไป โดยการวิเคราะห์ วิจัย หรือสำรวจความคิดเห็น
2. สร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของภาพลักษณ์โรงเรียน
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพและเกิดภาพลักษณ์ที่ดี
4. กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้คุณภาพ ได้รับการยอมรับ เชื่อถือและศรัทธาจากประชาชน
5. ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นมาตรการสำคัญในการสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนควบคู่ไปกับการบริหารและจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศ
6. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน

7. ทำการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องความสำเร็จในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน นอกจากการทำจริงและการประชาสัมพันธ์แล้ว ต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกทางใดทางหนึ่ง

นอกจากการสร้างภาพลักษณ์จะเกิดขึ้นในทางที่ดีแล้ว ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีก็สามารถเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารจึงควรรีบแก้ไข โดยเป็นการแก้ไขวิกฤติการณ์ที่มีต่อภาพลักษณ์ ภาวะวิกฤติ หมายถึง

ภาวะที่องค์กรหรือสถาบันประสบ โดยจะต้องทำการยับยั้ง ชะลอ ขจัดปัดเป่าหรือผ่อนคลายให้ผลแห่งวิกฤตินั้น หดสั้นไปในเวลาอันรวดเร็ว วิกฤติการณ์ภาพลักษณ์ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นต่อ องค์กร หน่วยงานหรือบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร จากปัจจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจุดตาย (Dead point) ของผู้บริหารอย่างหนึ่ง ที่จะมีผลกระทบต่อวิวัฒนาการภาพลักษณ์ของหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบัน คือไม่สามารถหาจุด บกพร่องหรือจุดอ่อนขององค์กร ไม่สามารถขจัดหรือทำลายข่าวลือ ไม่สามารถทำลายพฤติกรรมใดๆ ภายในองค์กรที่มีผลต่อภาพลักษณ์ในเชิงลบได้ (ประจวบ อินอ้อด. 2540: 99)

ประจวบ อินอ้อด (2540: 100) กล่าวถึงประเภทของวิกฤติการณ์เกี่ยวกับภาพลักษณ์ไว้ดังนี้

1. ภาวะวิกฤติซึ่งสามารถคาดหมายได้และป้องกันได้ เช่น เด็กเล่นมิด มีดอาจบาดเจ็บก็ป้องกันได้โดยไม่ให้ใช้มีด
2. ภาวะวิกฤติซึ่งอาจคาดหมายได้ แต่ป้องกันไม่ได้ ได้แก่ ระวัง
3. ภาวะวิกฤติซึ่งเกิดจากเหตุที่ไม่สามารถคาดหมายได้ก่อน เช่น โรงงานตั้งอยู่ใกล้สนามบิน วันหนึ่งเครื่องบินร่อนลงมาบนหลังคา เพราะคิดว่าเป็นสนามบิน ผู้คนล้มตายเป็นอันมาก
4. ภาวะวิกฤติซึ่งเกิดจากข่าวลือ ทั้งที่เกิดจากเจตนาและไม่เจตนาแต่ได้รับข่าวสารที่บิดเบือนตามธรรมชาติ

เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ภาพลักษณ์ ผู้บริหารหรือทุกคนในองค์กร ควรที่จะรีบแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานให้เร็วที่สุด เพื่อวิกฤติการณ์นั้นจะไม่ไปติดอยู่ในใจของประชาชนคนภายนอก การแก้ภาพลักษณ์ของหน่วยงานในภาคราชการ มีข้อจำกัดที่สำคัญ 2 ประการ คือ ระเบียบและขั้นตอน เนื่องจากสำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการให้ข่าวแก่สื่อมวลชน ให้หน่วยงานต่างๆ ของทางราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ข้าราชการทุกระดับชั้นตระหนักดีว่า การให้ข่าวแก่หนังสือพิมพ์จะผิดระเบียบ ฉะนั้น เมื่อมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นจะทำให้ประชาชนเกิดการเข้าใจผิด และเสียภาพลักษณ์ของทางราชการ ทุกคนจะถือว่าธุระไม่ใช่ทำตัวให้ห่างไกลไว้ก่อนจะปลอดภัย ไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ อย่างดีที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องหรือรู้เห็นจะพึงทำคือ “ทำรายงาน” เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น กว่าเรื่องจะรายงานถึงผู้มีอำนาจแท้จริงก็เสียเวลานาน นั่นคือ การแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานราชการนั้นช้า เพราะระเบียบและขั้นตอนมากเกินไป สำหรับการแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานในภาคเอกชนย่อมเร็วกว่า ทันต่อเหตุการณ์กว่า ถึงแม้จะมีระเบียบขั้นตอนเช่นเดียวกันก็ตาม แต่ก็ถือว่ามีความยืดหยุ่นและขั้นตอนน้อยกว่า (ระเด่น ทักษิณา. 2540: 104-106)

จะเห็นได้ว่าการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในใจของประชาชนและบุคคลภายนอกนั้น ล้วนเป็นเรื่องของทุกคนในองค์กร หน่วยงานหรือสถาบันทั้งสิ้น แต่เมื่อสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ที่ดีแล้ว ก็ควรที่รักษาภาพลักษณ์นั้นไว้ให้ดีด้วย เพื่อป้องกันการเกิดวิกฤติการณ์ แต่เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ภาพลักษณ์ขึ้น ทุกคนในองค์กรมีหน้าที่ช่วยกันแก้ไข ปรับปรุง ให้วิกฤตินั้นหายไปอย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร เป็นการเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

2. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

การสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน เป็นการสร้างความรู้สึกให้ประชาชน ชุมชน หรือ ผู้ปกครองเกิดการยอมรับและเห็นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนเกิดความน่าเชื่อถือ ในการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียนจะเป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในโรงเรียนไม่ได้ เพราะการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน นักเรียน นอกจากตัวบุคคลแล้ว ยังรวมถึงอาคารสถานที่ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ล้วนมีผลต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนทั้งสิ้น

การประชาสัมพันธ์ถือเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ไปสู่ชุมชน หรือประชาชน ภายนอก ถือเป็นมาตรการสำคัญในการสร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศของโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู ตลอดจนบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนมีความสำคัญมากที่จะนำพาภาพลักษณ์ของโรงเรียนไปในทางที่ดี

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกัน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งถือว่าการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มีการสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการยอมรับและร่วมมือกับโรงเรียน นอกจากผู้ปกครองแล้ว ชุมชนที่โรงเรียนอาศัยอยู่ก็เช่นเดียวกัน ถือว่ามีความสำคัญต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในทางที่ดีได้

จากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของประเทศไทย ให้เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่า เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มั่นคง เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงคือ คุณลักษณะของนักเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เป็นคนเก่ง มีความรู้ตามเกณฑ์ของโรงเรียน กำหนด มีความรับผิดชอบ และมีความสุขสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของโรงเรียน คือ ผลที่เกิดจากความเชื่อถือ การยอมรับ และคุณลักษณะของนักเรียนที่บุคคลมีต่อโรงเรียน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับเชื่อมั่นศรัทธาจากผู้ปกครองตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเกี่ยวข้องกับความเชื่อถือ การยอมรับ และคุณลักษณะของนักเรียน

ที่มีต่อโรงเรียน (วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. 2545: ออนไลน์) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยนี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความเชื่อถือ

ด้านความเชื่อถือของโรงเรียน พิจารณาจากบุคลากร ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ เป็นผู้มี ความรู้ความสามารถ ประพฤติดี และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ บุคลากรในโรงเรียนมี ความสำคัญมาก ในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ให้นำพาไปในทางที่ดี โดยเฉพาะครู ซึ่ง ถือว่าครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพราะครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์ให้กับนักเรียนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก และวิธีการสอนของครูเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะนำพาหลักสูตรสถานศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใด ครูจะเลือกสอนโดยวิธีใด การใช้ สื่อการสอน เสริมสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นคุณค่าของ การเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย (พรรณเพ็ญแข อุดุลยพันธ์. 2545: ออนไลน์)

การศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนมุ่งพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน สามารถ อ่านออก เขียนวิเคราะห์ คำนวณได้ ดังนั้นครูผู้ซึ่งจะเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ควรมีลักษณะตามที่ นักการศึกษาสรุปคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544: 30 ; อ้างอิงจาก นงเยาว์ สุคำภา. 2547: 47) ได้กล่าวถึงลักษณะ ของครูที่ดีที่พึงประสงค์ โดยแบ่งเป็นลักษณะที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้

1. ภูมิรู้ ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการที่จะสอน ตลอดจนการเป็นผู้มีสติปัญญาที่ดี เฉลียวฉลาด เชื่อมั่นใน ตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เป็นต้น
2. ภูมิธรรม ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ การประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ นอกจากนี้ครูต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรมและมานะอดทน เป็นต้น
3. ภูมิฐาน ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพดี รูปร่างท่าทางดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย พูดจาไพเราะนุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

เฮสซงและวีคส์. (Hessong & Weeks. 1987: 457-463) กล่าวถึงลักษณะของครูว่า ครูต้อง กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี (Being a Role Model) และต้องแต่งกายเรียบร้อย สะอาด สง่าผ่าเผย และมีสุขอนามัยส่วนตัว ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูทุกคนควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับจากสังคมและนักเรียน ครูมีความปรารถนาที่จะสร้างควมดี ประพฤติตนให้มีคุณค่า

ยนต์ ชุมจิต (2530: 79) ได้กล่าวถึงครูที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพของครูที่ดี หมายถึง บุคลิกภาพทั้งกายและจิตใจ เช่น รูปร่างหน้าตาดี ท่าทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พุดจาไพเราะ นุ่มนวล สงบเสถียร มีลักษณะเป็นผู้นำ น้ำเสียงชัดเจน เป็นต้น

2. คุณสมบัติส่วนตัวดี หมายถึง สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น มีสุขภาพอนามัยดี

3. ความสามารถในการสอนและการปกครอง หรืออาจพูดอีกนัยหนึ่งว่าสอนดีและปกครองนักเรียนได้ดี เช่น อธิบายได้แจ่มชัดเด็กปฏิบัติตามได้ สอนแล้วเด็กสามารถคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ เองได้ สอนสนุก และสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลา เป็นต้น

4. ประพฤติดี เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็น กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต

5. มีจรรยาและมีคุณธรรมสูง เช่น ซื่อสัตย์ต่ออาชีพครู เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรม มานะอดทน เป็นต้น

6. มนุษย์สัมพันธ์ดี กล่าวคือ มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่น กับเพื่อนครู ผู้ปกครอง นักเรียนและนักเรียน เป็นต้น

สถิต วงษ์อิสเรศ (2540: 219-221) ได้กล่าวว่าครูควรมีบุคลิกภาพที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างแก่เด็กได้ ครูเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยอบรมบ่มนิสัย ให้ความรู้ และฝึกทักษะต่างๆ ให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าครูดีก็หวังได้ว่า กุลบุตร กุลธิดา ที่ครูคนนั้นสอนก็จะเป็นคนดี มีผู้พยายามกำหนดไว้ว่าครูที่ดีมีคุณภาพสูงนั้นควรมีบุคลิกภาพอย่างไร เช่น ครูดีมีคุณภาพสูงต้องมีความรู้ดี มีความสามารถสูง มีคุณลักษณะและจิตใจสูง เสียสละ ปราศจากอคติต่อเด็ก เพียรพยายามอบรมแนะแนว ให้การศึกษาตามปรัชญาของประเทศชาติ ดังจะนำเอาทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของครูที่ดีที่มีผู้แสดงไว้มาพิจารณาตามสมควร ดังนี้

1. มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพแข็งแรง มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ สามารถปรับตัวได้ดี การมีสุขภาพดี จะส่งผลให้เป็นผู้มีอารมณ์แจ่มใส เบิกบาน ไม่เป็นที่น่าเวทนาแก่เด็ก

2. แต่งกายดี สะอาด ประณีต เรียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับกาลเทศะ จะช่วยให้มีบุคลิกภาพดีเป็นที่น่ายินดียิ่งขึ้น

3. กระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไวไม่เฉื่อยชา เป็นคนกระตือรือร้น ทำงานด้วยความเต็มใจ

4. มีกิริยาวาจาและมารยาทเรียบร้อย สุภาพ อ่อนโยน มีมารยาท การเคลื่อนไหวอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ

5. ประพฤติตัวดีมีศีลธรรม เป็นที่น่าเคารพนับถือ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม สร้างสมให้เกิดคุณธรรม ศีลธรรมขึ้นในตนให้มากที่สุด รู้จักเสียสละ สามารถอบรมเด็กให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. พูดจาสุภาพ ชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำ มีน้ำเสียงกังวาน แจ่มใส ไม่หยาบคาย
7. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่ตนสอน สอนดี ขยันหมั่นเพียร พยายามชวนขยายหาความรู้อยู่เสมอ มีความรู้ทันเหตุการณ์ และมีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ มาก
8. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำ ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดแน่วแน่ เมื่อออกคำสั่งแล้วต้องทำได้
9. เป็นคนมีเหตุมีผล มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
10. มีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง รักและหวังดีกับศิษย์เท่าเทียมกัน
11. มีอารมณ์ขัน จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีชีวิตชีวา
12. เป็นผู้เสียสละ ใจกว้าง ยอมเสียสละใจ กาย เพื่อนนักเรียนบ้าง
13. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสังคมกับครูทุกระดับได้ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น
14. มีเมตตาธรรมคอยให้ความช่วยเหลือโอ้อุ้มคุ้มครองศิษย์ของตนตลอดไป มีการให้อภัย และเห็นอกเห็นใจนักเรียน
15. มีความสามารถทางสติปัญญาที่ดี
16. มีความสนใจอาชีพครูอย่างแท้จริง ติดตามความเคลื่อนไหววงการศึกษามีอุดมคติในการทำงาน
17. มีความรู้ดี แม่นยำแตกฉานในเนื้อหาวิชาที่ตนสอนอยู่ มีความเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรมโดยทั่วไป แสวงหาความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ มีวิธีการสอนที่สนุกสนาน
18. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพครู และได้รับการฝึกวิชาชีพครูมาอย่างดี
19. มีความกล้าหาญ ยอมรับความจริง กล้าเผชิญความจริงทั้งปัญหาและอุปสรรค
20. มีความสันโดษ มักน้อย พอใจในสิ่งที่ตนมี

นอกจากคุณลักษณะของครูที่ดีดังกล่าวมาแล้ว ครูควรยึดมั่นในจรรยาบรรณครู ตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539 ทั้ง 9 ข้อ (2547: ออนไลน์)

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของศิษย์อย่างแท้จริง
2. ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง และจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินกับศิษย์ ในผลของการเรียน และการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่างๆ ด้วย ความปรารถนาที่จะให้ศิษย์ทุกคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และตลอดไป

3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ หมายถึง การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สามารถสังเกตรับรู้ ได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์สังคมของศิษย์ ซึ่งหมายถึง การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษ หรือให้รางวัลหรือกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำการใดๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิพึงมี พึงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบตามปกติ

6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ อันหมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ซึ่งหมายถึง การแสดงออกด้วยความชื่นชมและเชื่อมั่นในอาชีพครูด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครูเข้าร่วมกิจกรรม และสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

8 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ อันหมายถึง การให้ความร่วมมือ แนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงาน ตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

9 ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย หมายถึง การริเริ่มดำเนินกิจกรรม สนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ เลือกรสร ปฏิบัติและเผยแพร่ศิลปะ ประเพณี ดนตรี กีฬา การละเล่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การดำรงชีวิตตนและสังคมศิษย์แต่ละคน และทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ และตลอดไป

จะเห็นได้ว่า ครูหรือบุคลากรต่างๆ ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความเชื่อถือของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะครูเป็นตัวกลางที่จะสื่อสารข่าวสารของโรงเรียนให้ออกไปสู่บุคคลภายนอกหรือผู้ปกครองในทิศทางใด ในขณะที่เดียวกันครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เช่น ขวนขวายหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำไปถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และรู้จักเสียสละให้ศิษย์อย่างจริงจัง รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและสร้างสัมพันธภาพกับผู้ปกครองในอีกทางหนึ่งด้วย

ชื่อเสียงของโรงเรียน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับโรงเรียน ในอีกด้านหนึ่งเพราะชื่อเสียงของโรงเรียนถือว่าเป็นจุดขายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของโรงเรียน สำหรับเรื่องดังกล่าวได้มีนักวิชาการได้กล่าวเกี่ยวกับชื่อเสียงของโรงเรียนไว้ดังนี้

พรรณเพ็ญแข อุดุลย์พันธ์ (2545:12) ได้กล่าวถึงโรงเรียนที่มีชื่อเสียงไว้โดยพิจารณาจาก มิติมุมมองในด้านต่างๆดังนี้

1. ชื่อเสียงของโรงเรียนด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนมุ่งหวัง เพราะเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียน และนักเรียนเป็น ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงนำมาซึ่ง ชื่อเสียงของโรงเรียน ดังที่ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2536:26 ; อ้างอิงจาก พรรณเพ็ญแข อุดุลย์พันธ์. 2545:12) กล่าวว่า การพิจารณาว่าโรงเรียนจะบริหารงานวิชาการ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด นั้น มักจะประเมินจากตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน จึงจัดได้ว่าเป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของโรงเรียน ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ ประสิทธิภาพ ของโรงเรียนในด้านการบริหารวิชาการ และการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ความสำเร็จนั้นได้จาก จำนวนนักเรียนที่สามารถสอบศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในแต่ละปีการศึกษา ตลอดจนรวมถึง นักเรียนที่สามารถชนะเลิศในการแข่งขันรายการต่างๆ จากองค์กรภายนอกโรงเรียน ซึ่งทำให้ โรงเรียนมีชื่อเสียง เกิดการยอมรับนับถือ และเป็นที่ยิ่งพองใจสำหรับผู้ปกครองนักเรียน

2. ด้านกีฬา กีฬาถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีคุณค่าอยู่ในตัวทั้งสิ้น เพราะกีฬาจะเป็นตัว หล่อหลอมทางด้านพฤติกรรมนักเรียน การจัดการศึกษาที่ดีของโรงเรียนเอกชนควรจะสนับสนุน ด้านกีฬาเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆ เช่น ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งกีฬาถือว่าเป็น กิจกรรมนันทนาการที่ผ่อนคลายความเครียด ช่วยฝึกการตัดสินใจ และรู้จักคิดแก้ปัญหา มีสมาธิที่ดี ตลอดจนเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยฝึกให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และ รู้จักการให้อภัย มีความกล้าหาญ อดทนอดกลั้น ย่อมเป็นสิ่งที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เพราะนอกจากโรงเรียนเน้นทางด้านวิชาการแล้ว ยังส่งเสริมนักเรียนให้เล่นกีฬาในอีกทางหนึ่งด้วย

3. ด้านดนตรี ปัจจุบันดนตรีได้มีส่วนเสริมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยการสอน แบบบูรณาการดนตรีเข้ากับวิชาอื่นๆ เพราะดนตรีเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เสริมสร้างพัฒนาและ ปลุกฝังเจตคติอันดีให้กับนักเรียน ในส่วนของโรงเรียนเอกชนในปัจจุบัน ดนตรีสามารถสร้างชื่อเสียง ให้กับโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ปกครอง และชุมชนได้ โดยอาจจัดในลักษณะของวงดนตรีไทย หรือวงดนตรีสากล วงดุริยางค์ โดยการฝึกฝนเพื่อให้เด็กเกิดความชำนาญ และส่งไปเข้าแข่งขันการ ประกวดต่างๆ จะทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่รู้จักและเกิดความน่าเชื่อถือในที่สุด

ดังนั้น ชื่อเสียงของโรงเรียนถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก ถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ อันจะส่งผลต่อ ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนด้วย

นอกจากบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน และความมีชื่อเสียงของโรงเรียนแล้ว ทางด้านอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นส่วนที่จะช่วยสร้าง

ความรู้สึกที่ดี การยอมรับนับถือ ให้เกิดขึ้นกับผู้ปกครองและบุคคลภายนอกได้ในทันที เพราะเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ซึ่งความรู้สึกที่ดีจะเกิดขึ้นจากความประทับใจครั้งแรกที่เห็น

กรมวิชาการ (2540ข.: 101-107) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง สภาพการในห้องเรียน นอกห้องเรียน ตลอดจนบริเวณโรงเรียน ซึ่งทุกๆ ที่บริเวณโรงเรียนถือว่ามีความสำคัญกับเด็ก ๆ มาก เนื่องจากเด็กต้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา และพร้อมที่จะสนใจสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม หากจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก ก็จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้ดีและเร็วขึ้น เนื่องจากเด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จึงมีความจำเป็นจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องของขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักที่สำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายในการพัฒนาเด็ก ความมีระเบียบวินัย ความเป็นตัวของตัวเอง เพื่อให้เด็กเกิดความอบอุ่นมั่นใจ และมีความสุข ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมนี้จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้เด็กด้วย โดยอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก (นิภา รักภักดิ์. 2546: 34-35) ดังนี้

1. จัดพื้นที่อำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและครู เพื่อใช้เป็นที่จัดแสดงผลงานของเด็ก แฟ้มสะสมผลงาน ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก และที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของครู เช่น อุปกรณ์สื่อการสอนต่างๆ
2. จัดพื้นที่เพื่อปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหวต่างๆ ควรมีพื้นที่ให้เด็กสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง และสามารถเคลื่อนไหวจากกิจกรรมหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น
3. จัดพื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์หรือมุมเล่น สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน โดยจัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบลิ๊กลห่างจากมุมหนังสือ สิ่งสำคัญจะต้องมีของเล่น สื่อวัสดุให้เพียงพอต่อการการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมประสบการณ์ ควรจัดให้เด็กเล่นประมาณวันละ 60 นาที

การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณของโรงเรียนรวมทั้งสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม มีการจัดระวางรักษาความปลอดภัยในบริเวณโรงเรียนและบริเวณรอบนอกโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาด ต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณโรงเรียน จัดที่ติดข่าวประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กทั้งสิ้น

การจัดบริเวณสนามเด็กเล่น ควรจัดให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นสำหรับเล่น ของเล่น ที่มีรั้วล้อมทั้งที่ในร่ม และที่โล่งแจ้ง พร้อมอุปกรณ์เครื่องเล่นสนาม สำหรับปีนป่าย ทรงตัว แต่ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับพื้นที่ที่เป็นอันตราย และสิ่งสำคัญคือ ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงปลอดภัย สะอาดอยู่เสมอ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ เพื่อให้โรงเรียนมีสีสัน สดใส และมีชีวิตชีวา อยู่เสมอ (นิภา รักผกาวงศ์. 2546: 37)

สุปรีชา หิรัญโร (2532: 205) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านอาคารสถานที่ว่าสถานศึกษาที่ดีควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง พื้นที่ มีบริเวณ อาคาร ห้องเรียนและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอ
2. ความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของสถานศึกษา ตั้งอยู่ในย่านชุมชน นักเรียนสามารถไปกลับสะดวกทุกฤดูกาล
3. ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ
4. สุขลักษณะ (Healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพและอนามัยเป็นหลัก
5. ระยะเวลาการติดต่อใช้สอย (Accessibility) หมายถึง เส้นทางหรือระยะทางจากบ้านมาโรงเรียนหรือจากจุดต่างๆ ในบริเวณโรงเรียน
6. การยืดหยุ่นได้ (Flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ผนังกันห้องหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ให้ใช้ประโยชน์แก่กิจกรรมหลายอย่าง
7. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ให้ได้ผลเต็มที่
8. การประหยัด (Economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย
9. การขยายตัว (Expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณ และอาคาร โดยมีการออกแบบที่เหมาะสม ขยายตัวได้ง่าย และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย
10. รูปร่าง (Appearance) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณโรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายในภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้เห็น รวมทั้งการบำรุงรักษาอาคารและสถานที่ให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542: 174-175) เห็นว่าการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จนั้น โรงเรียนหรือสถานที่การศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่

เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดลักษณะต่อผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1. ห้องเรียนที่มีคุณภาพเปรียบเสมือนเรือนเพาะชำทางปัญญา เป็นแหล่งสร้างสรรค์ทางปัญญา ไม่ใช่ทรงขัง หรือเรือนจำทางปัญญา ซึ่งมีได้คิดถึงคุณภาพทางปัญญา การสร้างปัญญาคือ การสร้างคนที่มีคุณภาพและช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

2. ห้องเรียนที่มีคุณภาพ เมื่อเข้าไปแล้วจะเกิดปัญญา เกิดความคิด เรียนแล้วสามารถเข้าใจความเป็นคน เข้าใจโลก เข้าใจตนเอง มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้

3. ห้องเรียนต้องสร้างปรัชญาความคิดเชิงบูรณาการให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตจริง ในความเป็นมนุษย์ ต้องกล่อมเกลาหัวใจผู้เรียนให้นึกถึงส่วนรวม เสียสละ ทำประโยชน์ให้กับชุมชน สังคม ประเทศชาติ มิใช่มุ่งประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก

4. ห้องเรียนที่มีคุณภาพต้องพัฒนาผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนรู้ รักการเรียนรู้ ต้องเน้นย้ำทักษะพื้นฐาน ทักษะการคิดระดับสูง และโครงสร้างกระบวนการคิด ความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะ การสื่อสาร ทักษะการจัดการ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และการทำงานเป็นทีม ฯลฯ

5. ห้องเรียนที่มีคุณภาพจะต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องใช้รูปแบบ และยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้เรียน

การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนบรรยากาศภายในบริเวณโรงเรียน ควรจัดให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก และสถานการณ์ปัจจุบัน มีบรรยากาศ ที่ร่มรื่น จัดให้มี แหล่งเรียนรู้ จุดประชาสัมพันธ์ต่างๆ รอบโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ตามที่ตนเองถนัด อย่างอิสระ และเต็มศักยภาพ

ดังนั้น ด้านความเชื่อถือของโรงเรียน สรุปได้ว่า การจะพัฒนาเสริมสร้างให้โรงเรียนมี ภาพลักษณ์ที่ดีจนได้รับความเชื่อถือนั้นถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหาร สถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนซึ่งจะต้องร่วมมือกันทำงานอย่าง ประสานสัมพันธ์เข้าใจในทิศทางเป้าหมายเดียวกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งถือได้ว่าเป็นความใกล้ชิดกับผู้เรียนต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็น แบบอย่างที่ดี พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เสริมสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ รักเมตตาดูแลเอาใจใส่ต่อ ผู้เรียนอย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันต้องมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนให้มีชื่อเสียงในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการ เพราะเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงออกถึงคุณภาพของโรงเรียน ขณะเดียวกัน นักเรียนสามารถชนะเลิศในการแข่งขันรายการต่างๆ จากองค์กรภายนอกโรงเรียนได้ ด้านกีฬา เพื่อการพัฒนาเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม ด้านดนตรี เป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดี ให้กับนักเรียน ทำการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อเข้าแข่งขันในการประกวดต่างๆ จนสร้าง ชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้ ตลอดจนพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ และเอื้อ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการจัดสภาพภายในห้องเรียน คำนึงถึงประโยชน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อ

ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้เรียน พร้อมทั้งเปิดรับการเยี่ยมชมของผู้ปกครอง ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวมีผลอย่างมากต่อการได้รับความเชื่อถือจากผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน

2.2 ด้านการยอมรับ

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ได้รับอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจึงเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน อีกทั้งมีบทบาทต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของงาน บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารที่จะทำให้งานเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ก็คือการเห็นคุณค่าในความสำเร็จและผลงานของบุคลากร โดยการยอมรับและเห็นคุณค่าของการแสวงหาแนวคิดที่ดีของบุคลากรในโรงเรียน เพราะมนุษย์ทุกคนต้องการให้ผู้อื่นยอมรับในความรู้ ความสามารถของตน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1970:55-56; อ้างอิงจาก จันทรา พัทธพงศ์. 2547: 43) จึงเห็นได้ว่าการยอมรับเป็นความต้องการที่สำคัญประการหนึ่งของมนุษย์ จากลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ 5 ประการ คือ ความต้องการด้าน (1) ร่างกาย (Physiological needs) (2) ความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or safety needs) (3) สังคม (Social or belonging needs) (4) ความต้องการการยอมรับ (Esteem or status needs) และ (5) ความต้องการความสำเร็จ (Self-actualization or self-realization)

ในสังคมโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน บุคลากรทุกฝ่ายตลอดจนนักเรียนก็ต้องการการยอมรับนับถือจากสังคมภายนอก โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะแสดงพฤติกรรมให้ครูในโรงเรียนตลอดจนผู้ปกครองยอมรับนับถือ นอกจากนั้นการยอมรับนับถือระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียน และนักเรียนด้วยกันเองก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเมื่อทุกคนได้รับการยอมรับนับถือแล้ว ย่อมมีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ นอกเหนือจากการยอมรับนับถือที่จะต้องสร้างให้มีขึ้นในโรงเรียนแล้ว การสร้างการยอมรับนับถือจากบุคคลภายนอกหรือผู้ปกครองนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะหากการได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชนแล้ว โรงเรียนเองก็จะได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินงานของโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ และการที่โรงเรียนเปิดโอกาส และให้การยอมรับความคิดเห็นที่ดีของครูรวมทั้งการยอมรับในความสำเร็จในรูปของผลงานครูและนักเรียน

ความต้องการการยอมรับนับถือเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ความต้องการที่จะให้คนอื่นยอมรับเป็นผลทำให้มนุษย์ต้องเปลี่ยนค่านิยม แนวคิด ตลอดจนเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแต่งกาย ฯลฯ ความต้องการชนิดนี้ต้องการที่จะเห็นตนเองสำคัญ ได้แก่ ความต้องการที่จะให้คนอื่นยกย่อง สรรเสริญชมเชย ความต้องการที่จะควบคุมผู้อื่น ใช้อิทธิพลหรือออกคำสั่งให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ความต้องการที่จะเป็นอิสระ ความต้องการเสรี ภาพจากการกดขี่ทั้งปวง ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง ต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ ต้องการที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง ต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง อยากจะเป็น ในการทำงานร่วมกับคนอื่นนั้น ถ้าหากเรารู้จักตัวเอง โอกาสที่จะได้รับความ

ร่วมมือร่วมใจ และการยอมรับจากคนทั้งหลายคงอาจจะมีมาก แต่ถ้าไม่รู้จักตัวเองโอกาสที่จะทำงานให้สำเร็จคงยาก (จันทรา พักตร์เพ็ญจันทร์. 2547: 43-44)

การยอมรับมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การที่บุคคลเกิดการยอมรับสิ่งใหม่ ซึ่งจะไปสู่การเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะส่วนบุคคล การปฏิบัติงาน จิตวิทยาด้านการรับรู้ การได้รับข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์การมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์นั้นๆ

สมภพ อาจนะศึก (2542: 43) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่า การที่ประชาชนได้ยอมรับผ่านการศึกษา โดยผ่านขั้นการรับรู้ การยอมรับจะเกิดขึ้นได้หากมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้นั้นจะได้ผลก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้ทดลองปฏิบัติ เมื่อบุคคลรู้สึกว่าได้ประโยชน์ ดังนั้นจึงเกิดการยอมรับ

ขวัญตา กิระวิสาสิก (2542: 38) ได้กล่าวถึงการยอมรับหมายถึง การตัดสินใจขั้นนวัตกรรมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยเฉพาะระยะเวลาในการตัดสินใจยอมรับนั้นไม่มีกำหนดที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของนวัตกรรมนั้นๆ

สกาเตือน ปธนสมิทธิ์ (2540: 22) ให้ความหมายการยอมรับคือ กระบวนการที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคลหลังจากได้รับการแนะนำ และพิจารณาแล้วในที่สุดจึงรับหรือไม่รับเอาวิทาการของใหม่ไปใช้ให้เริ่มตั้งแต่การตื่นตัว (Awareness) สนใจ (Interest) ประเมินผล (Evaluation) ทดลองนำไปใช้ (Trail) และการยอมรับในที่สุด

ปนัดดา อินทราวุธ (2543: 30) ได้ศึกษาถึงการยอมรับคือ ขบวนการที่บุคคลพิจารณาตัดสินใจรับเอาสิ่งที่บุคคลนั้นเห็นว่าเป็นสิ่งใหม่ สำหรับตัวเขานำมาใช้หรือมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์หรือการเกิดประสบการณ์ร่วมกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยระยะเวลาของขบวนการนี้จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

กอร์ดอน (Gordon. 1999: 121 ; อ้างอิงจาก ณพวุฒิ มารยาตร์. 2547: 9) กล่าวถึงการยอมรับว่า เป็นสิ่งที่บุคคลหรือกลุ่มมีความเห็นต่อสิ่งต่างๆ ว่าถูกต้องหรือเหมาะสม โดยอยู่บนพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ และมีการตัดสินใจเพื่อนำไปปฏิบัติงานจริงๆ ต่อไป

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การยอมรับเป็นการตัดสินใจของบุคคลที่นำเอาสิ่งใหม่ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะตัวบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานของการรับรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ของแต่ละบุคคล ซึ่งจะเกิดขึ้นช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละบุคคล

การยอมรับ เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเวลาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (สมภพ อาจนะศึก. 2542: 44) ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นต่างๆ ได้แก่

1. ขั้นความรู้ (Knowledge) หมายถึงการที่บุคคลเห็นความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการมีนวัตกรรมใหม่ การสร้างความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยที่ความรู้ของบุคคลจะรับรู้ได้มากน้อยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยของผู้รับสาร หมายถึง บุคลิกลักษณะ

สถานภาพทางสังคมของแต่ละบุคคล ความต้องการต่างๆ และปัจจัยอีกตัวหนึ่งคือระบบสังคม หมายถึง บรรทัดฐานของระบบสังคม และการสื่อสาร

2. **ขั้นจูงใจ (Persuasion)** เป็นขั้นตอนหลังจากที่บุคคลเกิดการรับรู้ในเบื้องต้นแล้ว ทั้งนี้เพื่อการนำไปประเมินการตัดสินใจ ความสำเร็จในการจูงใจขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้ ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบความสอดคล้อง ความยุ่งยากหรือความสลับซับซ้อน ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ และความสามารถในการสัมผัส

3. **ขั้นตัดสินใจ (Decision)** เป็นขั้นตอนที่บุคคลจะตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม คนส่วนใหญ่จะยอมรับได้ก็ต่อเมื่อเขาทดลองใช้ ดังนั้นการทดลองใช้ก็เป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจ เพราะเป็นการลดความเสี่ยงในการตัดสินใจ ในการที่ไม่สามารถทดลองใช้ได้ จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรียกว่าการทดลองนวัตกรรมทางอ้อม

4. **ขั้นการยืนยัน (Confirmation)** เป็นการขั้นตอนสุดท้ายของการยอมรับนวัตกรรม หลังจากขั้นตอนการตัดสินใจ กล่าวคือเป็นขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรมอย่างถาวร และกลายเป็นพฤติกรรมของบุคคลต่อไป โดยตลอดระยะเวลาขั้นของการยืนยันนี้ บุคคลจะหลีกเลี่ยงสภาวะที่ไม่พ้องกับความรู้หรือทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองยอมรับ

สำหรับการสร้างการยอมรับของโรงเรียน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ปกครอง และชุมชน แล้ว โรงเรียนควรสร้างการยอมรับโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา เพราะการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเป็นการช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างบ้านกับโรงเรียน อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพราะในบางครั้งข้อขัดแย้งระหว่างบ้านกับโรงเรียนมิได้มี การจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของเด็ก การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับโรงเรียนเป็นทางแก้ข้อขัดแย้งในด้านนี้ได้ดีที่สุด และควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการยอมรับได้ เช่น การร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การช่วยพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับโรงเรียน หรือแม้แต่การหาทุนต่างๆ (สุปราณี รื่นพิทักษ์. 2545: 28)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้ประโยชน์หลากหลายทั้งต่อผู้ปกครอง ครู และเด็ก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างน้อย 4 วิธี (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2544: 32-34 ; อ้างอิงจาก Morrison. 2000: 363-364)

1. **วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน** เป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานตามความสามารถของผู้ปกครองเอง เช่น การเป็นผู้ช่วยครู การเป็นพี่เลี้ยงเด็ก การหาทุน การร่วมทำงานธุรการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้ผู้ปกครองจะได้ผลประโยชน์ร่วมด้วยและค่อนข้างเป็นเอกเทศ

2. **วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ** เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษา เป็นผู้ให้แนวคิด เสนอแนะในการจัดการศึกษา เช่น การวางแผนหลักสูตร การคัดเลือกตำรา การวางมาตรฐานการทำงาน เป็นต้น วิธีการนี้กำลังแพร่หลาย เพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการจัดการศึกษา

3. วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา เป็นการมีส่วนร่วมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองโดยตรง เพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ และวิธีปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัว การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้พบในโครงการร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน โรงเรียนสหกรณ์และโครงการเฮดสตาร์ทของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ คือการประมวลวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาประสานกัน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 50 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนมากที่สุด ส่วนกิจกรรมรับฟังแลกเปลี่ยนความรู้ หรือให้การปรึกษาต้องการน้อยมาก

การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น เพื่อให้มีการสื่อสารกันตลอดเวลา และสร้างความเข้าใจตรงกันเพื่อให้เกิดการยอมรับและร่วมมือกับทางโรงเรียน พร้อมทั้งร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ซึ่งการจัดกิจกรรมนั้นมีทั้งผู้ปกครองเป็นคนลงมือปฏิบัติเอง จนถึงเป็นเพียงผู้รับข้อมูลข่าวสาร วิธีการที่โรงเรียนจะจัดกิจกรรมให้ง่ายและสะดวกในการที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ดังนี้ (สุปราณี รื่นพิทักษ์. 2545: 29)

1. กิจกรรมโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมที่เน้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยทางโรงเรียนเป็นฐานของการจัดกิจกรรม กิจกรรมนี้ได้แก่

1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียน วิธีปฏิบัติและการดำเนินงานของโรงเรียน

1.2 กิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่

1.3 กิจกรรมการฝึกอบรม

1.4 กิจกรรมหารายได้ เช่น เปิดตลาดนิยมไทยเพื่อจัดตั้งกองทุนให้กับโรงเรียน เป็นต้น

1.5 กิจกรรมการแสดงของนักเรียน

2. กิจกรรมสานสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่เน้นสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนา และเยี่ยมเยียน กิจกรรมสานสัมพันธ์ ได้แก่

2.1 การประชุมปรึกษา เป็นวิธีการที่ใช้กันมานาน ในการที่จะทำให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน เพราะเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียน พร้อมๆ กับการแลกเปลี่ยนความรู้กัน การแก้ปัญหาร่วมกัน นอกจากนี้การจัดประชุมปรึกษายังเป็นทางการจะช่วยให้ผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลความก้าวหน้าของเด็ก และช่วยให้ผู้ปกครองมองเห็นความมุ่งหวังของโรงเรียนที่มีต่อเด็ก

2.2 การเยี่ยมบ้าน เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สร้างสานความสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน การเยี่ยมบ้านจะไม่ทำบ่อยนัก อาจเป็นภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง หรือปีละครั้ง ตามความเหมาะสม ปัญหาของการเยี่ยมบ้าน อยู่ที่การเยี่ยมบ้านเป็นกิจกรรมที่คุกคามทั้งครูและผู้ปกครอง ซึ่งต่างคนต่างกลัว และเป็นการรบกวนกันและกัน ดังนั้น การเยี่ยมบ้านในแต่ละครั้งต้องเป็นความจำเป็นและ

เห็นชอบร่วมกันว่ามุ่งเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กเหมือนกันด้วยการตกลงให้มีการเยี่ยมบ้านก่อน

3. กิจกรรมการสื่อสารสนเทศ กิจกรรมนี้จะเน้นการให้ผู้ปกครองเป็นผู้รับข้อมูลเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น นโยบายการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นภาพรวมของโรงเรียน เห็นภาพการเรียนของเด็ก นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมสารสนเทศในรูปแบบของโทรศัพท์สายด่วน จดหมายข่าว โฮมเพจ แผ่นพับข้อมูลโรงเรียน

4. กิจกรรมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองเข้าถึงชั้นเรียน เป็นทั้งผู้สอน เป็นผู้ช่วยครู ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาสำหรับผู้ปกครองด้วยกัน

5. กิจกรรมบริการ เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่สังคม และครอบครัวได้แก่

5.1 ห้องสมุดของเล่น และอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองสามารถยืมใช้ประโยชน์ได้

5.2 ศูนย์ดูแลเด็กทั้งที่เป็นศูนย์บริการเพื่อการดูแลเด็กที่เป็นบริการทั่วไป และบริการรอเด็กกลับบ้าน

5.3 ศูนย์แลกเปลี่ยนสิ่งของที่ผู้ปกครองเหลือใช้

5.4 กิจกรรมสนับสนุนผู้ปกครองอื่นๆ ตามความต้องการของชุมชน

6. กิจกรรมการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นกิจกรรมของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระดับสูงที่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังนี้

6.1 การวางแผนนโยบายโรงเรียน

6.2 การสรรหาบุคลากรทางการศึกษา

6.3 การพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตร

จากกิจกรรมดังกล่าว การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน โดยการสร้างความมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษานั้น จะทำให้ผู้ปกครองกับโรงเรียนมีการสื่อสารกันตลอดเวลา โดยผู้ปกครองจะได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง การเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ก็เพื่อสร้างความคุ้นเคย และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ปกครองได้รับข่าวสารของโรงเรียนอยู่ตลอดจะทำให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับนับถือโรงเรียน มีความรู้สึกที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน จะเป็นผลให้ผู้ปกครองนิยมส่งลูกหลานมาเรียนที่โรงเรียน ถือว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนด้วย

นอกจากโรงเรียนจะเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองแล้ว ชุมชนที่โรงเรียนอาศัยอยู่ก็เช่นเดียวกัน โรงเรียนจะต้องสร้างการยอมรับโรงเรียนให้เกิดขึ้นกับชุมชนนั้น เพราะชุมชนถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การให้ความร่วมมือ หรือการให้การสนับสนุนต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่จะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงเรียน

สุริยัน นนทศักดิ์ (2529: 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของชุมชนที่มีต่อโรงเรียนว่า ชุมชนโดยทั่วไปมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ หรือมีเพียงพอต่อการจัดระบบหรือปรับปรุงมาใช้ประโยชน์ บทบาทที่สำคัญของสถานศึกษาต่อชุมชน จึงควรเป็นการสร้างความสัมพันธ์เพื่ออำนวยความสะดวกซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของคนในชุมชน และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป จุดมุ่งหมายที่สำคัญของสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จึงเป็นการร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมของบุคคลในชุมชนนั้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งได้ระบุให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (นงเยาว์ สุภาคำ. 2547: 60)

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542: 168) ให้ความเห็นว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดระดับความเข้มแข็งของชุมชน เพราะเป็นกลไกหลักซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอด และพัฒนาระบบค่านิยม และกิจกรรมของคนในชุมชน ชุมชนจะดำรงรักษาความเข้มแข็งไว้ได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ของบุคคลในชุมชน สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคคลในชุมชนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดศักยภาพมากขึ้นในการดำรงชีวิต มีทักษะการแก้ไขปัญหาสามารถพัฒนาตนเองและสังคมได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542: 103-104) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น เป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยตอบสนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้ เพราะการนำท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะส่งเสริมให้

1. ตัวแทนของท้องถิ่นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเริ่มเรียนรู้จัดการมีจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมคือท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้ยังมีผลต่อการจัดหลักสูตร ย่อมมีแนวโน้มที่จะประสานการเรียนกับการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นเข้าไว้ด้วยกัน

2. เกิดการสะสมและต่อยอดความรู้ในภูมิปัญญาของท้องถิ่นจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรืออาจมีการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาระหว่างท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน

3. การกำหนดหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในท้องถิ่น ย่อมช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในบริบทของท้องถิ่นตนเอง เมื่อศึกษาแล้วสามารถนำไปใช้จริงได้

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนด้วย สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมการเลือกสรร และร่วมดำเนินการ โดยความร่วมมือ การให้ความสนับสนุนของชุมชน จะส่งผลถึงการจัดและพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีศักยภาพและคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชนนั้น จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนเกิดการยอมรับใน โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

2.3 ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการ ประกอบอาชีพตลอดจน เพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติประกอบกับวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่ เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคนบูรณาการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในการปฏิรูป การเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษา เพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชน ให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศให้มีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ดังนี้

1) พัฒนาให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ 2) มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการขยันและรักการค้นคว้า 3) ผู้เรียนมีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 4) มีทักษะและ กระบวนการโดยเฉพาะทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีทักษะการคิด การสร้างปัญญา และ ทักษะในการดำเนินชีวิต 5) รักการออกกำลังกายดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี 6) มี ประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค 7) ภูมิใจในความ เป็นไทยเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่นมุ่งทำประโยชน์และสร้าง สิ่งที่ดีงามให้สังคม (กรมวิชาการ. 2545: 2-4)

ในขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอกและเป็นแนวทางให้ หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่ง

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการในคราวประชุม เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 กำหนดให้ใช้มาตรฐานการศึกษาทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการและ 3) ด้านปัจจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 68-69)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สนใจที่จะนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนมาเป็นกรอบแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความมีระเบียบวินัย

ความมีระเบียบวินัยนั้นมีความสำคัญต่อการแสดงออกทางคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลมาก ซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าการที่บุคคลมีระเบียบวินัยนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งโตขึ้นมาซึ่งเริ่มต้นมาจากความผูกพันระหว่างทารกกับมารดาหรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้นเกี่ยวกับเรื่องความมีระเบียบวินัยนี้ นักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยว่าเป็นความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเป็นสำนึกที่ดีไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคตหรือการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสิทธิของผู้อื่นรวมทั้งการที่บุคคลนั้นกระทำการที่ตนไม่ยอมทำแต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของผู้อื่นได้รับการตอบสนองหรือกระทำการอันเป็นผลให้ผู้อื่นประสบผลสำเร็จในอนาคต (Ausubel. 1965: 189-190)

การปลูกฝังและเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่คนในชาตินั้นควรจะเริ่มตั้งแต่ครอบครัวทั้งสิ้น เพราะครอบครัวถือเป็นสถาบันทางสังคมแรกที่สมาชิกในสังคมเมืองเกิดมาแล้วจะมีความผูกพันและได้รับการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมที่พึงงามให้เป็นเบื้องต้น เมื่อเด็กมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษแล้ว ก็จะเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องปลูกฝังและเสริมสร้างให้เด็กมีระเบียบวินัยต่อไป สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมกระบวนการที่หลากหลายผสมผสานบูรณาการสอดแทรกความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องจนให้เกิดเป็นนิสัยที่ถาวร ในการนี้ครูจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังอบรมนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ จนเกิดเป็นนิสัยและมีเจตคติที่ดี ซึ่งครูต้องมีเทคนิคในการเลือกการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีการเตรียมการให้พร้อมอีกทั้งมีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง การเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (Etzioni. 1982: 184-189) มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคม ความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม

การเสริมสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับเด็กนั้นควรมีหลักการดังนี้ 1) ครูอาจสร้างสัญลักษณ์และคำขวัญ 2) ส่งเสริมสนับสนุนความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่ตัวนักเรียนเอง 3) ครูต้องทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของและเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน

ต่อสังคม 4) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5) สร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้ชัดเจน (Wayson & Lasley. 1984: 419-421) และควรกระทำการส่งเสริมในทุกโอกาสโดยสอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนได้ทุกรายวิชา อาจกล่าวได้ว่าความมีระเบียบวินัย ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาอบรมเป็นสำคัญต้องใช้เวลาและต้องทำแบบค่อยเป็นค่อยไป ควรใช้วิธีการจูงใจมากกว่าการบังคับและควรฝึกจนเป็นนิสัยเพื่อให้เกิดความเคยชิน

ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของตนในเรื่องเกี่ยวกับสาธารณสมบัติ วัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และกายภาพชีวิตของคนในชุมชนด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนของสังคมในการป้องกันรักษา อนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับสาธารณสมบัติ วัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และสภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งวัดได้จากความรู้สึกที่แสดงออกถึงการรับรู้ การตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบคุณค่าและการสร้างลักษณะนิสัย

ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองอย่างหนึ่งนอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อและความเกรงใจ เนื่องจากความรับผิดชอบนั้น เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้บุคคลปฏิบัติตามกฎระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่นทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นคนมีความรับผิดชอบนี้ เป็นคุณสมบัติที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่นสงบสุข นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศอีกด้วย ถ้าเป็นบุคคลในสังคมความรับผิดชอบจะส่งผลดังนี้ 1) คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา 2) คนที่มีความรับผิดชอบย่อมเป็นที่นับถือได้รับการยกย่องสรรเสริญและเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 3) ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎ จริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น 4) ทำให้เกิดความก้าวหน้าสงบสุขเรียบร้อยในสังคม 5) ไม่เป็นเหตุแห่งความเสื่อมและความเสียหายต่อส่วนรวม

ประเภทของความรับผิดชอบ จูริรัตน์ นันทยทวิกุล (2538: 5) ได้แบ่งประเภทของความรับผิดชอบออกเป็น 8 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรักษาป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากอันตราย โรคภัยไข้เจ็บ รักษาร่างกายให้แข็งแรง บังคับควบคุมจิตใจไม่ให้ตกเป็นทาสของกิเลส ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและละเว้นความชั่ว รู้จักประมาณการใช้จ่ายตามสมควรแก่ฐานะ จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่เหมาะสม

2. ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งผลงานที่ได้รับ

มอบหมายตรงเวลา เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ชักถามอาจารย์ให้เข้าใจเมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าทำผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

3. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง พยายามปรับปรุงการงานของตนให้ดียิ่งขึ้น รู้จักวางแผนงานและป้องกันความบกพร่องในงานที่ตนรับผิดชอบ

4. ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปัดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนต่อผู้อื่น ไตร่ตรองให้รอบคอบว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นจะเกิดผลเสียขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดีและกล้าเผชิญต่อความจริง

5. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนตั้งใจช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน รู้จักแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติเพื่อความสุขและชื่อเสียงของครอบครัว ช่วยแก้ปัญหาที่สมาชิกในครอบครัวไม่เข้าใจกัน เมื่อมีปัญหาที่ปรึกษาและให้พ่อแม่รับทราบปัญหาของตนทุกเรื่อง ช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้า น้ำ อาหาร สิ่งของ เครื่องใช้ภายในบ้านและอื่นๆ

6. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนช่วยกันตักเตือนแนะนำเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด ช่วยเหลือเพื่อนตามความถูกต้องเหมาะสมให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

7. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียงของโรงเรียน ช่วยกันรักษาความสะอาดของโรงเรียน ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม แต่งเครื่องแบบนักเรียนเรียบร้อยไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น เมื่อโรงเรียนต้องการความร่วมมือหรือขอความช่วยเหลือเต็มใจให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของตน เพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

8. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน และสังคม บำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ประชาชน ตามความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

3. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาเอกชน

สถานศึกษาเอกชนในฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การทางสังคม และสถานศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาเป็นเวลายาวนานตั้งแต่สมัยล้านนาไทยเป็นต้นมา ซึ่งการศึกษาเอกชนเป็นการจัดการศึกษาที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน โดยเอกชนคณะ

บุคคลหรือมูลนิธิลงทุนจัดตั้งขึ้น และใช้ทรัพยากรหลักที่เป็น คน ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชนจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539: 2) โดยสถานศึกษาเอกชนมีการจัดการศึกษาและบทบาทหน้าที่ รวมทั้งการบริหารงานที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน

ตามประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษาเอกชน แต่เดิมสมัยสุโขทัยไม่ได้มีรูปแบบที่แน่นอน สถานที่สอนจะใช้วัด วัง บ้าน โดยผู้เรียนจะเป็นกุลบุตร กุลธิดา ในวงศ์ตระกูลที่มียศถาบรรดาศักดิ์ (เนาวรัตน์ แก้วสว่าง. 2547: 17 ; อ้างอิงจาก ภคินีสุนีย์ ราชจำปี. 2543: 19) ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้มีคณะมิชชันนารีชาวอเมริกันเข้ามาเผยแพร่ศาสนา และสอนหนังสือให้กับประชาชนที่สนใจ จึงทำให้เกิดเป็นโรงเรียนเซนต์คิกตี้ และเป็นที่กล่าวถึงของชาวไทยอย่างยิ่ง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการนำระบบการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาจัดในประเทศไทย โดยเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในต้นรัชสมัยรัชกาลที่ 6 “โรงเรียนเซนต์คิกตี้” ได้ถูกเปลี่ยนมาเป็น “โรงเรียนบุคคล” ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2461 ได้เปลี่ยนเป็น “โรงเรียนราษฎร์” และมีการประกาศพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรกของไทยขึ้นด้วย ต่อมารัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับที่ 2 จนกระทั่งปี พ.ศ.2525 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และเรียกชื่อเป็น “โรงเรียนเอกชน” แทน “โรงเรียนราษฎร์” มาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539: 1 – 2)

จะเห็นได้ว่า เอกชนเป็นผู้บุกเบิกการศึกษาในระบบของเมืองไทย และมีบทบาทในการจัดการศึกษาควบคู่กับการจัดการศึกษาของรัฐมาโดยตลอด แม้ว่าในช่วงแรกกลุ่มเอกชนที่เข้ามามีการจัดการศึกษาเป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจมาลงทุนและดำเนินการในเชิงธุรกิจมากกว่าการมีกุศลเจตนา และกลุ่มเป้าหมายที่จะให้บริการก็เปิดกว้างครอบคลุมถึงประชาชนโดยทั่วไป จึงทำให้การศึกษาของเอกชนมีบทบาทสำคัญต่อชุมชนต่าง ๆ หลายประการ อาทิเช่น บทบาทในการช่วยจัดการศึกษาทดแทนในส่วนที่รัฐจัดไม่ได้ บทบาทช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง เช่น การเน้นด้านระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม หรือความสามารถทางด้านภาษา และอาชีพต่าง ๆ นอกจากนั้นสถานศึกษาเอกชนยังมีบทบาทในการช่วยอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนในฐานะสถานศึกษาใกล้บ้านในระดับต่าง ๆ และเป็นผู้นำความรู้ด้านวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน เช่น ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสถานศึกษาเอกชนบางแห่งก็สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพพิเศษจนเป็นผู้นำทางการศึกษา หรือเป็นตัวอย่างให้แก่สถานศึกษาของรัฐบาลด้วย โดยมีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ (เนาวรัตน์ แก้วสว่าง. 2547: 17 ; อ้างอิงจาก ภคินีสุนีย์ ราชจำปี. 2543 : 19)

3.2 บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาของประเทศไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเอกชนได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประชากรควบคู่กับรัฐอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการกำกับดูแลการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีคุณภาพนั้น รัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติของโรงเรียนราษฎร์ เพื่อใช้ในการควบคุมดูแล และ พ.ศ. 2476 ได้ประกาศจัดตั้งกองโรงเรียนราษฎร์สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการขึ้น มีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ ติดตาม และพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ และในปี พ.ศ. 2518 ได้ปรับปรุงกองโรงเรียนราษฎร์ขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยให้โรงเรียนดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งได้แก่ สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี ให้แก่นักเรียนทุกฝ่าย รวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป โดยผู้จัดตั้งโรงเรียนอาจจะเป็นบุคคลทั่วไป หรือนิติบุคคล (บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วน มูลนิธิ สมาคม หรือสหกรณ์) ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 (ประทีป วิเศษสุวรรณ. 2545: 17)

ต่อมาประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบการศึกษาของไทยขึ้นมา ในปี พ.ศ. 2542 สถานศึกษาเอกชนซึ่งแต่เดิมได้สังกัดอยู่ในองค์กรระดับกรม คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ปรับเปลี่ยนมาสังกัดหน่วยงานในระดับกระทรวง คือ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่ดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษาเอกชนนั้นสังกัดอยู่ และได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับแรกขึ้นมา

ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความหมายของสถานศึกษาไว้ว่า หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 3)

นอกจากนั้นแล้วในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยังได้กล่าวถึงการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนไว้ในมาตราที่ 43 ว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ มาตรา 44 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18(2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไป

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา และมาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 26 – 28)

จะเห็นได้ว่ารัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน แต่ด้วยขีดจำกัด รั้งจึงมีนโยบายให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ แต่อยู่ภายใต้การกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ

4. วรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร

4.1 อายุของผู้ปกครอง

อายุเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดฐานะของบุคคลในสังคม บุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งโดยทั่วไปคนที่มีอายุน้อยกว่ามักมีความคิดแบบเสรีนิยม ความคิดแบบสมัยใหม่ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนอายุมาก ในขณะที่คนอายุมากจะมีความคิดแบบอนุรักษนิยม ยึดถือการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ ระมัดระวัง และมองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนอายุน้อย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่า เคยเผชิญกับปัญหาและเหตุการณ์ต่างๆ มายาวนานกว่าคนที่มีอายุน้อย (ปรเม สตะเวทิน. 2533: 27)

รัชดาภรณ์ ชาญชาคริตพงศ์ (2543: 24) ได้ศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางอายุส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็น การตอบสนองสิ่งเร้า และพฤติกรรมต่อเรื่องราวต่างๆ แตกต่างกัน ในขณะที่ มามี โชติมา (2546: 68) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการให้โรงเรียนอนุบาลโชติมาจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ในทุกด้านทั้ง 4 ด้าน คือ (1) ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (3) ด้านการจัดบริการนักเรียน (4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยดังกล่าว อายุของผู้ปกครองเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่อาจมีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ทำการศึกษาได้ทั้งนี้เพราะอายุของผู้ปกครองที่ต่างกัน ประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด รวมถึงความเห็นของผู้ปกครองก็อาจทำให้การพิจารณาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันได้

4.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

จากแนวนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เด็กไทยได้มีพื้นฐานการเรียนรู้ และมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน เพื่อสร้างอนาคตของชาติให้มีความรู้พื้นฐานที่ดี จะได้สร้างความเจริญให้กับสังคมและประเทศชาติในวันข้างหน้า ดังนั้นจึงให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดการศึกษาเรื่อยมา จนถึงปัจจุบันที่ต้องการให้เด็กไทยได้เรียนรู้อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาจนถึงอายุ 15 ปี จะเห็นได้ว่ารัฐได้ตระหนักเห็นความสำคัญกับการศึกษา และจากแนวคิดที่ว่าการศึกษาจะทำให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มที่ทันสมัย ก้าวหน้า และช่วยการทำงานให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะการได้รับการศึกษามากขึ้นจะทำให้คนเรามองอะไรได้กว้าง ไม่มองด้านเดียว ซึ่งจะส่งผลให้ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความคิดเห็นของผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี อัครโกติน. (2531: บทคัดย่อ ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546:47) และศุภร วัฒนพฤกษา (2538: บทคัดย่อ ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546:47) ที่ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน มิได้มีความคิดเห็นเหมือนกันหมดทุกคน แต่ไม่อาจยืนยันได้เสมอไปว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความคิดที่ดีกว่ากันได้

ผลการศึกษาของ มามี โชติมา (2546: 68) ที่ศึกษาถึงความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ศรียา สุขพานิช (2531: ออนไลน์) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร

นอกจากนั้น บีเวอร์ (Bever. 1957: 395-396; อ้างอิงจาก วิไลวรรณ วิทยารธรรมช. 2543: 45) ได้กล่าวว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักคาดหวังส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาในระดับที่สูงด้วย เพราะถือว่าการศึกษเป็นวิถีทางสำคัญในการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และเกียติยศชื่อเสียงของลูกและครอบครัวในอนาคต ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญทางการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาต่ำลงไปด้วย หรือไม่คาดหวังทางการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระ และหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า

กล่าวโดยสรุป ระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องในเวลาเดียวกันซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาบนพื้นฐานของผลการศึกษาวิจัยที่ได้มี

ผู้ทำการวิจัยไว้แล้วว่าระดับการศึกษาจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของคนให้เกิดความแตกต่างกันได้

4.3 อาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและทางสังคมของบุคคลยังคงถูกกำหนดด้วยอาชีพ สุภาวงศ์ จันทวานิช (2534: 1) ได้กล่าวว่า อาชีพเป็นตัวบ่งชี้ถึงสถานภาพที่ดีที่สุด และยังเป็นตัวบ่งชี้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายได้และสถานภาพที่สูงขึ้น ย่อมต้องอาศัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน ตลอดจนสถาบันทางการศึกษา เป็นสำคัญ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน โอกาสเลื่อนชั้นทางสังคมก็ต่างกัน ดังนั้น อาชีพของผู้ปกครองจึงเป็นตัวกำหนดสถานภาพของบุคคลในสังคม จึงส่งผลต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมของบุตรด้วย

ลิปเซทและเบอร์ดิก (Lipset & Berdix. 1960: 184 ; อ้างอิงจาก สุรัตน์ ไชยชมภู. 2535: 48) กล่าวว่า อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการที่จะส่งเสริมบุตรจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ อาชีพของบิดามารดา มีความสำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของบุตร การกล่อมเกลาทางสังคมในระดับครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็กที่จะสร้างความคาดหวังทางการศึกษาในอนาคต

วิไลวรรณ วิทยารมรัช (2543: 51) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่า อาชีพของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการให้ลูกได้รับการศึกษา โดยบิดามารดาที่ประกอบอาชีพในวิชาชีพที่สูง จะสนับสนุนหรือคาดหวังให้ลูกเรียนต่อมากกว่า บิดามารดาที่ประกอบเกษตรกรรมและอาชีพที่ใช้แรงงาน การเลื่อนสถานะทางสังคมหรือความเจริญก้าวหน้าของลูกขึ้นอยู่กับการส่งเสริมจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ

นภาพรณ อุณาภูล (2540: 74) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าอาชีพของผู้ปกครองเป็นตัวแปรที่สำคัญจะส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน ประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้งรับราชการ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง และเกษตรกรรม ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในทิศทางที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

สุวรรณ แซ่เฮ้ง (2542: 23-30) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ในด้านต่าง 7 ด้าน คือ หลักสูตรอักษรศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของอาจารย์อักษรศาสตร์ คุณลักษณะของนิสิตอักษรศาสตร์ การบริการสังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคต้นปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,076 คน แบ่งเป็นอาจารย์จำนวน 133 คน นิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา 943 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์มีทัศนะต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้านพบว่า อาจารย์และนิสิตมีทัศนะต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านคุณลักษณะของนิสิตอักษรศาสตร์ ซึ่งอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์มีทัศนะในระดับปานกลาง 2) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามคุณวุฒิ พบว่า อาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 4) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามภาควิชา พบว่า อาจารย์ที่สังกัดภาควิชาต่างกัน มีทัศนะคติต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักสูตรอักษรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ทัศนะของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านคุณลักษณะของอาจารย์อักษรศาสตร์ นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน 6) ทัศนะของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีทัศนะคติต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 7) ทัศนะของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์ จำแนกตามภาควิชา พบว่า นิสิตที่เรียนภาควิชาต่างกัน มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขต

การศึกษา 12 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เปรียบเทียบภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชน จำแนกตามกลุ่มคณะกรรมการโรงเรียน และผู้บริหารสังกัดอื่น และหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 130 คน และผู้บริหารสังกัดอื่น จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้สถานภาพเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก คือ ระบบการบริหารงาน นักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษและเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ทวี จงมีสุข (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน/การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยมีภาพลักษณ์ด้านการยอมรับเป็นอันดับที่ 1 ด้านความศรัทธาเป็นอันดับที่ 2 และความเชื่อถือเป็นอันดับที่ 3

วิไลลักษณ์ ราษฎร์น้อย (2544: 57 - 61) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำแนก ตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 672 คน พบว่า ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีทุกด้าน ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยภาพลักษณ์ของครูภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วสันต์ ชนวัฒน์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษาที่ 11 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน และครูอาจารย์โรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2543 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาตามกรอบแนวคิด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านบริหารการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้านประชาสัมพันธ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.28 – 0.71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า 1) บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน เห็นว่าโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษาที่ 11 มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดี ยกเว้นบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็ก เห็นว่า โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ด้านกายภาพอยู่ในระดับพอใช้ 2) โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 11 โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) บุคลากรในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่าภาพลักษณ์โดยรวมและรายด้าน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่า โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ด้านกายภาพและด้านบริหารจัดการดีกว่าบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก และบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่าโรงเรียนขนาดกลางมีภาพลักษณ์ 2 ด้านดังกล่าวดีกว่าบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัญหาการปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 11 ที่สำคัญได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบไม่ครบ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน ขาดการบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรยังไม่เหมาะสมและเป็นธรรม ไม่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโรงเรียน ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร ขาดการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน ชุมชน อย่างต่อเนื่อง ขาดการวางแผนด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เสาวลักษณ์ ดันติพิบูลทรัพย์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบวรรัตนศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับดี

ผลการเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชลรัตน์ ชลมารค (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้ปกครองโรงเรียนเอกชน 398 คน จาก 69 โรงเรียน แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบคือ บุคลิกภาพของโรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน เอกลักษณ์ของโรงเรียน และคุณค่าของโรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเอกชน มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียน เรื่องความโดดเด่นในเรื่องงานฝีมือศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้ปกครองโรงเรียนประถมศึกษา มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพของโรงเรียน เรื่องสนามกีฬาและบริเวณโรงเรียน ด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียนเรื่องความโดดเด่นในงานฝีมือ อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียนเรื่องความโดดเด่นในงานฝีมือศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

สุภารัตน์ ม่วงศิริ (2547: 136 – 143) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ 7 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง พบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับที่เป็นจริงมากทุกด้าน และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มาก ยกเว้นด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด

ภัทริยา ยะสวัสดิ์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ใน 4 ด้าน ได้แก่ กิจกรรม บุคลากร นักเรียน และวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและครู พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ตาม

ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพลักษณ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน

ภาวณี จิรกาลวาน (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน อำเภอธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ ระดับช่วงชั้น และระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถาบัน ด้านการจัดการ ด้านการกระทำหรือกิจกรรมต่างๆ ด้านศีลธรรม ความดีงาม และด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในระดับช่วงชั้นและระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียนแตกต่างกัน มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นิวแมน และเคย์ (Newman & Key. 1990: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์และการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะในองค์กรนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์กร นักศึกษายอมรับว่ามีการใช้แผนงานตามนโยบาย และกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อทั้งในและนอกองค์กร ผู้บริหารยอมรับนโยบายที่ได้ผลต่อการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การใช้รายละเอียดการสร้างภาพลักษณ์ การสร้างอำนาจและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพล นโยบายที่ได้ผลจะได้รับการยอมรับในแต่ละบุคคล

สวีส และแอน (Sewis & Anne. 1990: Abstract) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์สถาบัน เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันการศึกษาระดับสูงที่มหาวิทยาลัยจอร์จเมสัน (George Mason University : GMU) ผลการวิจัยพบว่าในระยะ 20 ปีที่ผ่านมาภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาระดับสูงกลายเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าการแข่งขันระหว่างวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียน

มเยอร์ส (มะลิวัลย์ ศิริวรรณ. 2542: 65 ; อ้างอิงจาก Myers. 1991: 178) ได้ศึกษาหลักการ จัดภาพลักษณ์ของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยผู้บริหาร เนื่องจากสถาบันการศึกษาระดับสูง โดยวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยลดขนาดลง ขณะเดียวกันการมีภาพลักษณ์เป็นยุทธวิธีการตลาด สำหรับสถาบันที่ต้องการความเจริญก้าวหน้า ผลการศึกษาพบว่ายังหาข้อสรุปไม่ได้ การออกแบบและการจัดการที่ส่งเสริมการศึกษาในระดับสูงควรมีพื้นฐานอยู่กับขอบเขตของทฤษฎี ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ข้อมูลที่ให้แกสถาบันการศึกษายังคงใช้หลักการแนะนำผู้บริหารของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

เวอลสัน (Halverson.1999: Abstract) ได้ศึกษาการตลาดของโรงเรียนในท้องถิ่นขนาดเล็กใน ภาคกลางและภาคเหนือของแคลิฟอร์เนีย ในความคิดเห็นของผู้บริหาร ปัญหาและจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เชี่ยวชาญมีอาชีพต้องการเข้าใจถึงกลยุทธ์การตลาดต่างๆ รวมถึงการทำให้

ลูกค้ายังคงอยู่ในความสนใจ ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลต้องการรู้และเข้าใจในตัวคู่แข่งพอๆ กับกลยุทธ์การตลาดต่างๆ ในการที่จะปรับปรุงคุณภาพ การศึกษานี้จะระบุให้เห็นถึงระดับต่างๆ ของการนำเอากลยุทธ์การตลาดที่ทางโรงเรียนท้องถิ่นขนาดเล็กนำไปใช้ วิธีการศึกษาโดยการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบวัดประมาณค่าของ Likert's scale จำนวน 147 ฉบับ กับผู้อำนวยการใน 20 รัฐ ในภาคกลางและภาคเหนือของริบแคลิฟอร์เนีย โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 124 ฉบับ พบว่ากลยุทธ์การตลาดได้ถูกนำไปใช้อย่างได้ผลเป็นส่วนน้อย จากตัวอย่างโรงเรียนทั้งหมด ในขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่พยายามจะสร้างชื่อเสียง มีเพียงส่วนน้อยที่พัฒนาหลักสูตรใหม่ หรือเสนอทางเลือกต่างๆ ให้แก่ครูในการที่จะตอบสนองถึงความต้องการของลูกค้าในโรงเรียนที่ใหญ่กว่าและมีการเติบโต มีแนวโน้มมากที่จะใช้กิจกรรมส่งเสริมการตลาดมากกว่าโรงเรียนเล็กๆ โดยเฉพาะโรงเรียนที่ตกต่ำแล้ว การส่งเสริมการขายมาในรูปแบบของการเขียนข้อมูล เช่น โบปลิว, แผ่นพับ, เว็บไซต์, ข่าวแจกและจดหมายข่าว มีการใช้โฆษณาที่เป็นทางการในส่วนน้อย และผลกระทบที่สำคัญที่มีต่อการสมัครเรียนก็คือ สภาพเศรษฐกิจต่างๆ ในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนที่บ้าน สิ่งสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาก็คือการขาดแคลนบุคลากรและเวลาในการทำให้สำเร็จ อย่างไรก็ตามผู้อำนวยการบางส่วนรู้สึกว่าการขาดบุคลากรเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ ส่วนท้องถิ่นต้องการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนท้องถิ่นขนาดเล็กด้วยกัน รวมถึงกลุ่มชุมชนในการร่วมมือและสนับสนุนกลยุทธ์การตลาด เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ และกลุ่มลูกค้าภายในที่เข้าใจ มุ่งเน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระยะยาวทั้งภายในและภายนอก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนรัฐบาลขนาดเล็กตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาดและคู่แข่งต่างๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงานเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อมที่บุคคลนั้นรับรู้ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อสถาบันหรือหน่วยงาน การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของภาพลักษณ์นั้นมีการศึกษาทั้งในองค์การที่เป็นของรัฐและเอกชน อาทิเช่น ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาพลักษณ์ต่อสถาบันการศึกษา ภาพลักษณ์ขององค์การเอกชนโดยมีวัตถุประสงค์ต้องการทราบว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การมองหน่วยงานหรือองค์การอย่างไร อาทิ ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มีความรู้สึกนึกคิดต่อระบบการบริหารงานนักเรียนของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียน การให้บริการด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดการศึกษา การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยแก่ประชาชน การให้บริการ การบริหาร ความพึงพอใจ มีความเชื่อมั่นศรัทธา ยอมรับในศักยภาพการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การเพียงไร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ระดับก่อนประถมศึกษา ถึง ระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 2,485 คน โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 333 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 – 610) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนในปกครองเป็นชั้นในการสุ่ม (Stratified Random Sampling) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับอนุบาล 112 คน และผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษา 221 คน รวมผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 333 คน ซึ่งปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนตามระดับชั้นเรียน ของนักเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ก่อนประถมศึกษา	830	112
ประถมศึกษา	1,655	221
รวม	2,485	333

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สัมภาษณ์ความรู้สึก/ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนเพื่อนำมากำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ

2. ศึกษารูปแบบวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบพัฒนา และสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

3. ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามเชิงปฏิบัติการแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหา โครงสร้างตลอดจนความครอบคลุมสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปหา

ความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมเที่ยงตรงของเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ต่อจากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) และคัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ด้านละ 15 ข้อ รวม 45 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

4.5 อาจารย์ ดร.นิรัตน์ ชัยวิจิต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสามัคคีวิทยา อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครอง นักเรียน ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .9321 และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความเชื่อถือ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.8623
ด้านการยอมรับ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.9498
ด้านคุณลักษณะของนักเรียน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.9031

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยื่นต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามไปจำนวน 350 ฉบับ ซึ่งมากกว่าร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 310 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 93.09 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยจึงติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา จำนวน 10 คน เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ทุกฉบับ

1.2 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

2.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ และร้อยละ (Percentage)

2.3 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียนมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544: 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ดี

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ดีน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ ดีน้อยที่สุด

2.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน ในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม

2.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน ในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ที่อิสระจากกัน

2.6 นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

2.7 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเรียบเรียงเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครองและระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง โดยใช้การทดสอบที (t - test) แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent sample)

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม จำแนกตามอายุและอาชีพของผู้ปกครองโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อให้การนำเสนอเป็นไปตามลำดับขั้นตอนผู้วิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อไว้ดังนี้คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of square)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

ตอนที่ 4 ผลการสรุปแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยายรายละเอียดปรากฏดังตาราง 2 - 14 ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	50	16.13
มัธยมศึกษาตอนปลาย	67	21.61
อนุปริญญา	78	25.16
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	115	37.10
รวม	310	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	40	12.90
30 – 40 ปี	216	69.68
41 ปีขึ้นไป	54	17.42
รวม	310	100.00
อาชีพ		
รับราชการ	46	14.81
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	65	21.00
ค้าขาย	45	14.52
ธุรกิจส่วนตัว	91	29.35
พนักงานบริษัทเอกชน	63	20.32
รวม	310	100.00
เขตที่อยู่อาศัย		
ในเขตอำเภอพัฒนานิคม	231	74.52
นอกเขตอำเภอพัฒนานิคม	79	25.48
รวม	310	100.00
ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง		
ก่อนประถมศึกษา	108	34.84
ประถมศึกษา	202	65.16
รวม	310	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 มีอายุตั้งแต่ 30 – 40 ปี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 69.68 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 74.52 และนักเรียนในปกครองอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 65.16

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลปรากฏดังตาราง 3 -6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเชื่อถือ	3.42	.26	ปานกลาง
ด้านการยอมรับ	3.70	.23	ดี
ด้านคุณลักษณะของนักเรียน	3.45	.26	ปานกลาง
โดยรวม	3.52	.15	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$) สำหรับด้านความเชื่อถือและด้านคุณลักษณะของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.45$ ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านความเชื่อถือ จำแนก
เป็นรายข้อ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้านความเชื่อถือ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนมีความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็ก เล่น สะอาด สวยงาม เหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.85	.78	ดี
2. โรงเรียนมีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนทันสมัย	3.97	.96	ดี
3. โรงเรียนมีห้องสมุดที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของเด็ก	4.32	.47	ดี
4. สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เช่น เครื่องเล่นสนาม สนาม การจัดระวางรักษา ความปลอดภัยสำหรับเด็กเป็นที่น่าสนใจ	4.44	.50	ดี
5. โรงเรียนมีหลักสูตรที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้ปกครอง	4.33	.47	ดี
6. โรงเรียนมีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนและมีความเป็นเลิศทาง วิชาการ	3.34	.98	ปานกลาง
7. โรงเรียนมีครูที่มีความสามารถด้านการสอนภาษาต่างประเทศ	3.37	.99	ปานกลาง
8. โรงเรียนมีครูที่มีความสามารถด้านการสอนดนตรี กีฬา	3.23	1.02	ปานกลาง
9. ครูของโรงเรียนมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน เอาใจใส่ในการสอน	3.23	1.02	ปานกลาง
10. ครูของโรงเรียนมีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	2.72	.77	ปานกลาง
11. ครูของโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในกรอบประเพณีและ วัฒนธรรมไทย	2.76	.70	ปานกลาง
12. ครูของโรงเรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครอง	2.75	.78	ปานกลาง
13. ครูของโรงเรียนรักเมตตาดูแลเอาใจใส่นักเรียน	2.76	.76	ปานกลาง
14. โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน	3.38	.87	ปานกลาง
15. โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา มี คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์	2.84	.71	ปานกลาง
ด้านความเชื่อถือโดยรวม	3.42	.26	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ด้านความ
เชื่อถือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .26) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับปาน
กลางถึงระดับดี ($\bar{X} = 2.72 - 4.44$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านการยอมรับ จำแนก
เป็นรายชื่อ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้านการยอมรับ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตาม ความสามารถของผู้ปกครอง	3.95	.95	ดี
2. โรงเรียนรับฟังแนวคิด ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา การ พัฒนานักเรียน	3.92	.96	ดี
3. โรงเรียนเอาใจใส่ให้การต้อนรับ รับฟังข้อมูลของผู้ปกครองในการมาติดต่อ หาประทับใจ	3.79	.90	ดี
4. โรงเรียนมีการดำเนินการติดต่อและประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง	4.45	.86	ดี
5. โรงเรียนให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอน การดูแลเอาใจใส่ นักเรียนได้เหมาะสม	4.34	.89	ดี
6. โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชน	4.56	.79	ดีที่สุด
7. โรงเรียนจัดโครงการบริการชุมชนและสังคมที่อยู่ใกล้เคียง	4.70	.46	ดีที่สุด
8. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	2.81	.98	ปานกลาง
9. โรงเรียนให้บริการต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น น้ำดื่ม อาหาร ของเล่น อุปกรณ์ ดนตรี กีฬา การดูแลสุขภาพ เป็นที่น่าพอใจ	3.14	1.04	ปานกลาง
10. โรงเรียนมีกิจกรรมสานสัมพันธ์ เช่น การเยี่ยมบ้าน การแสดงของนักเรียน ที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	3.44	.93	ปานกลาง
11. โรงเรียนนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา	3.42	.94	ปานกลาง
12. โรงเรียนเสริมสร้างนักเรียนให้มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ท้องถิ่นของตนเอง	2.87	1.02	ปานกลาง
13. โรงเรียนเสริมสร้างนักเรียนให้รอบรู้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคมปัจจุบัน	3.91	.98	ดี
14. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้มีความรู้เป็นที่ยอมรับในสังคม	3.39	.94	ปานกลาง
15. ความรู้สึกภาคภูมิใจที่บุตรหลานได้เข้าเรียนโรงเรียนนี้	2.79	.70	ปานกลาง
ด้านการยอมรับโดยรวม	3.70	.23	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 พบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ด้านการ
ยอมรับโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .23) จำแนกเป็นรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางถึง
ระดับดี ($\bar{X} = 2.79 - 4.70$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านคุณลักษณะของ
นักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้านคุณลักษณะของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและผู้ปกครอง	2.92	.79	ปานกลาง
2. นักเรียนมองโลกในแง่ดี ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.70	.92	ปานกลาง
3. นักเรียนมีโลกทัศน์กว้างไกล ขวนขวายเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ	3.69	1.02	ดี
4. นักเรียนช่วยเหลือและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร	2.79	.76	ปานกลาง
5. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	3.41	.86	ปานกลาง
6. นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย	3.43	.93	ปานกลาง
7. นักเรียนมีความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศในระดับน่าพอใจ	3.54	.82	ดี
8. นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้อยู่ในระดับน่าพอใจ	2.72	.76	ปานกลาง
9. นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะ	2.78	.60	ปานกลาง
10. นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน การค้นคว้า	3.77	.93	ดี
11. นักเรียนมีระเบียบวินัย ไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองและผู้อื่น	3.93	.97	ดี
12. นักเรียนรู้จักสำรวมตน รู้กาลเทศะ	3.95	.81	ดี
13. นักเรียนรักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกที่ดี	4.07	1.00	ดี
14. นักเรียนรู้จักอดออม มีค่านิยมที่ดีในการบริโภค	4.14	.98	ดี
15. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชนและสังคม รักษาสาธารณสมบัติ	3.99	.99	ดี
ด้านคุณลักษณะของนักเรียนโดยรวม	3.45	.26	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 พบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ด้านคุณลักษณะของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .26) จำแนกเป็นรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี ($\bar{X} = 2.70 - 4.14$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน เป็นรายด้าน และโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ผลปรากฏดังตาราง 7 - 14

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเชื่อถือ	ม.ต้น	3.43	.24	ปานกลาง
	ม.ปลาย	3.37	.24	ปานกลาง
	อนุปริญญา	3.43	.26	ปานกลาง
	ป.ตรีหรือสูงกว่า	3.43	.28	ปานกลาง
ด้านการยอมรับ	ม.ต้น	3.70	.22	ดี
	ม.ปลาย	3.73	.26	ดี
	อนุปริญญา	3.71	.21	ดี
	ป.ตรีหรือสูงกว่า	3.67	.24	ดี
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ม.ต้น	3.44	.22	ปานกลาง
	ม.ปลาย	3.50	.26	ดี
	อนุปริญญา	3.42	.25	ปานกลาง
	ป.ตรีหรือสูงกว่า	3.45	.27	ปานกลาง
โดยรวม	ม.ต้น	3.53	.15	ดี
	ม.ปลาย	3.53	.15	ดี
	อนุปริญญา	3.52	.15	ดี
	ป.ตรีหรือสูงกว่า	3.52	.16	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาในรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงดี ($\bar{X} = 3.37 - 3.73$)

ตาราง 8 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความเชื่อถือ	ระหว่างกลุ่ม	3	.19	.063	.923
	ภายในกลุ่ม	306	20.76	.068	
	รวม	309	20.95		
ด้านการยอมรับ	ระหว่างกลุ่ม	3	.14	.046	.836
	ภายในกลุ่ม	306	16.93	.055	
	รวม	309	17.06		
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.27	.091	1.387
	ภายในกลุ่ม	306	20.00	.066	
	รวม	309	20.27		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.01	.004	.155
	ภายในกลุ่ม	306	7.22	.024	
	รวม	309	7.23		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	อายุ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเชื่อถือ	ต่ำกว่า 30 ปี	3.46	.26	ปานกลาง
	30 – 40 ปี	3.42	.27	ปานกลาง
	40 ปีขึ้นไป	3.37	.23	ปานกลาง
ด้านการยอมรับ	ต่ำกว่า 30 ปี	3.72	.22	ดี
	30 – 40 ปี	3.68	.23	ดี
	40 ปีขึ้นไป	3.72	.24	ดี
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ต่ำกว่า 30 ปี	3.47	.23	ปานกลาง
	30 – 40 ปี	3.44	.27	ปานกลาง
	40 ปีขึ้นไป	3.49	.22	ปานกลาง
โดยรวม	ต่ำกว่า 30 ปี	3.55	.13	ดี
	30 – 40 ปี	3.52	.16	ดี
	40 ปีขึ้นไป	3.53	.14	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุในรายด้านและ
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงดี ($\bar{X}$ = 3.37 – 3.72)

ตาราง 10 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความเชื่อถือ	ระหว่างกลุ่ม	2	.20	.100	1.471
	ภายในกลุ่ม	307	20.75	.068	
	รวม	309	20.95		
ด้านการยอมรับ	ระหว่างกลุ่ม	2	.12	.062	1.123
	ภายในกลุ่ม	307	16.94	.055	
	รวม	309	17.06		
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.11	.055	.830
	ภายในกลุ่ม	307	20.16	.066	
	รวม	309	20.29		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.05	.024	1.012
	ภายในกลุ่ม	307	7.19	.024	
	รวม	309	7.23		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	อาชีพ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเชื่อถือ	รับราชการ	3.39	.27	ปานกลาง
	รัฐวิสาหกิจ	3.47	.28	ปานกลาง
	ค้าขาย	3.36	.23	ปานกลาง
	ธุรกิจส่วนตัว	3.43	.27	ปานกลาง
	บริษัทเอกชน	3.42	.25	ปานกลาง
ด้านการยอมรับ	รับราชการ	3.65	.29	ดี
	รัฐวิสาหกิจ	3.71	.21	ดี
	ค้าขาย	3.72	.21	ดี
	ธุรกิจส่วนตัว	3.69	.25	ดี
	บริษัทเอกชน	3.72	.20	ดี
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	รับราชการ	3.43	.28	ปานกลาง
	รัฐวิสาหกิจ	3.43	.25	ปานกลาง
	ค้าขาย	3.51	.21	ดี
	ธุรกิจส่วนตัว	3.43	.26	ปานกลาง
	บริษัทเอกชน	3.48	.27	ปานกลาง
โดยรวม	รับราชการ	3.49	.18	ปานกลาง
	รัฐวิสาหกิจ	3.54	.14	ดี
	ค้าขาย	3.53	.14	ดี
	ธุรกิจส่วนตัว	3.51	.16	ดี
	บริษัทเอกชน	3.54	.13	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอาชีพในรายด้าน
และโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงดี ($\bar{X}$ = 3.36 – 3.72)

ตาราง 12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความเชื่อถือ	ระหว่างกลุ่ม	4	.39	.097	1.438
	ภายในกลุ่ม	305	20.56	.068	
	รวม	309	20.95		
ด้านการยอมรับ	ระหว่างกลุ่ม	4	.18	.044	.791
	ภายในกลุ่ม	305	16.89	.055	
	รวม	309	17.06		
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	.26	.065	.991
	ภายในกลุ่ม	305	20.01	.066	
	รวม	309	20.27		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	.08	.020	.850
	ภายในกลุ่ม	305	7.15	.024	
	รวม	309	7.23		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

ภาพลักษณ์ ของโรงเรียน	เขตที่อยู่อาศัย	ระดับความคิดเห็น			t
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
ด้านความเชื่อถือ	ในเขต อ.พัฒนานิคม	3.39	.25	ปานกลาง	3.162**
	นอกเขต	3.50	.28	ดี	
ด้านการยอมรับ	ในเขต อ.พัฒนานิคม	3.71	.24	ดี	1.490
	นอกเขต	3.66	.21	ดี	
ด้านคุณลักษณะของ นักเรียน	ในเขต อ.พัฒนานิคม	3.46	.27	ปานกลาง	1.175
	นอกเขต	3.42	.23	ปานกลาง	
โดยรวม	ในเขต อ.พัฒนานิคม	3.52	.16	ดี	.337
	นอกเขต	3.53	.14	ดี	

** P < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคมและที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคม มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเชื่อถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคมมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความเชื่อถือสูงกว่า ส่วนด้านการยอมรับและด้านคุณลักษณะของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน เอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

ภาพลักษณ์ ของโรงเรียน	ระดับชั้น ของนักเรียน ในปกครอง	ระดับความคิดเห็น			t
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
ด้านความเชื่อถือ	ก่อนประถม	3.42	.27	ปานกลาง	.068
	ประถมศึกษา	3.41	.26	ปานกลาง	
ด้านการยอมรับ	ก่อนประถม	3.72	.21	ดี	1.155
	ประถมศึกษา	3.69	.25	ดี	
ด้านคุณลักษณะ ของนักเรียน	ก่อนประถม	3.45	.24	ปานกลาง	.372
	ประถมศึกษา	3.46	.27	ปานกลาง	
โดยรวม	ก่อนประถม	3.53	.13	ดี	.402
	ประถมศึกษา	3.52	.16	ดี	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 14 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนเอกชน แล้วนำบทสัมภาษณ์มาสรุปเป็นความเรียงมีสาระสำคัญดังนี้

1. ด้านความเชื่อถือ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนในด้านความเชื่อถือนี้มีดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ มีความประพฤติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

1.2 โรงเรียนต้องสร้างชื่อเสียงในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ดนตรี จริยธรรม เป็นต้น

1.3 โรงเรียนต้องมีความเหมาะสมของอาคารสถานที่และมีสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.4 โรงเรียนจะต้องพัฒนาตนเองจนได้รับรางวัลและการยกย่อง เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน เป็นต้น

2. ด้านการยอมรับ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนในด้านการยอมรับมีดังนี้

2.1 โรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ส่งบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

2.2 โรงเรียนควรมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

3. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนในด้านคุณลักษณะของนักเรียนมีดังนี้

3.1 โรงเรียนต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการให้ชัดเจนว่ามีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านใดบ้าง

3.2 โรงเรียนต้องสร้างชื่อเสียง เช่น ส่งนักเรียนไปประกวดแข่งขันความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2550 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 608) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ระดับชั้นของนักเรียนในปกครองเป็นชั้นในการสุ่ม (Stratified Random Sampling) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาล 112 คน และผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา 221 คน รวมผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จำนวน 333 คน ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 350 ฉบับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.09 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน มีลักษณะเป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .9321 และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความเชื่อถือ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8623
ด้านการยอมรับ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9498
ด้านคุณลักษณะของนักเรียน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9031

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับระดับการศึกษา อายุ อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และโดยรวม
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ที่อิสระจากกัน
5. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนแล้วเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$)

สำหรับด้านความเชื่อถือและด้านคุณลักษณะของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $\bar{X} = 3.45$ ตามลำดับ)

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน อายุต่างกัน อาชีพต่างกัน และที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันและผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคมและที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคม มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านความเชื่อถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคมมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความเชื่อถือสูงกว่า ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนเอกชน สรุปสาระสำคัญหลักในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านความเชื่อถือผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ มีความประพฤติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

3.2 ด้านการยอมรับโรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ส่งบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

3.3 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการให้ชัดเจนว่ามีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านใดบ้าง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและอภิปรายข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันโรงเรียนต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาให้ก้าวทันยุคสมัยที่สังคมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะตามที่มีข้อกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดว่าทุกโรงเรียนจะต้องเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานประเมินภายนอก ประกอบกับจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของประเทศไทย ให้เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน

หมวดที่ 1 มาตรา 6 ที่ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทุกโรงเรียนยึดเป็นหลักสำคัญหรือเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีภาพลักษณ์ที่สังคมทุกฝ่ายปรารถนา (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2544: 195) ดังนั้นจากสาระสำคัญข้างต้นโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนร่วมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นการสร้างความรู้สึกให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับและเห็นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนเกิดความน่าเชื่อถือที่พิจารณาได้จากบุคลากร ผู้บริหาร ครูและเจ้าหน้าที่ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประพฤติดี และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระชัย นวลสำลี (2544) ที่ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม และด้านการศึกษาต่ออยู่ในระดับสูงขึ้น สำหรับการสร้างการยอมรับของโรงเรียนเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ปกครองนั้น โรงเรียนมีการสร้างการยอมรับโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างบ้านกับโรงเรียน อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน นอกจากนี้โรงเรียนยังให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการยอมรับได้ เช่น การร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียน กิจกรรมการแสดงของนักเรียน กิจกรรมสานสัมพันธ์ การเยี่ยมบ้าน การช่วยพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับโรงเรียน และการหาทุนต่าง ๆ (สุปราณี รื่นพิทักษ์. 2545: 28) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านโดยการสร้างความมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษานั้น จะทำให้ผู้ปกครองกับโรงเรียนมีการสื่อสารกันตลอดเวลา จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับนับถือโรงเรียน มีความรู้สึกที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน เป็นผลให้ส่งลูกหลานเข้ามาเรียน ถือว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาวิณี จิรกาลวสาน (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน อำเภอธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ ระดับช่วงชั้น และระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถาบัน ด้านการจัดการ ด้านการกระทำหรือกิจกรรมต่างๆ ด้านศีลธรรมความดีงาม และด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีอายุต่างกัน ที่ประกอบอาชีพต่างกัน และที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญใน

การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นผู้ปกครองในสังคมปัจจุบันรับรู้ข่าวสารได้ง่ายจากสื่อต่าง ๆ มากมายและรวดเร็ว ซึ่งการประชาสัมพันธ์ถือเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนไปสู่ชุมชน หรือประชาชนภายนอก ถือเป็นการสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียน และเกี่ยวกับผลผลิตของโรงเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองที่กำลังเลือกสถานที่เรียนให้กับบุตรหลานสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ตนจะเลือกส่งบุตรหลานไปเรียนได้สะดวกและละเอียดมากยิ่งขึ้น ซึ่งโรงเรียนที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานไปเล่าเรียนนั้นย่อมเป็นโรงเรียนที่ผู้ปกครองมีความศรัทธาต่อโรงเรียน ดังนั้นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่มีอายุต่างกัน ที่ประกอบอาชีพต่างกัน และที่มีนักเรียนในปกครองอยู่ระดับชั้นต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเสาวลักษณ์ ตันติพิบูลทรัพย์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนบวรรัตนศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ทั้งโดยรวมและรายด้านจึงไม่แตกต่างกัน

สำหรับผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคมและที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคม มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ด้านความเชื่อถือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยนอกเขตอำเภอพัฒนานิคมมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความเชื่อถือสูงกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคมมีทางเลือกในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนต่าง ๆ ได้มากกว่า อีกทั้งยังคุ้นเคยกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนที่นอกจากจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ และอาจได้เคยสัมผัสสภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้วยตนเอง แต่สำหรับผู้ปกครองที่อยู่นอกเขตอำเภอพัฒนานิคมอาจจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนจากสื่อเพียงด้านเดียว ซึ่งอาจเป็นเพียงข้อมูลด้านที่ดีของโรงเรียนจึงทำให้ระดับความคิดเห็นที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านความเชื่อถือแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลลักษณ์ ราษฎร์น้อย (2544: 57 - 61) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำแนก ตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 672 คน พบว่า ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีทุกด้าน ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนเอกชน สรุปสาระสำคัญหลักในแต่ละด้านได้ดังนี้ ด้านความเชื่อถือผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ มีความประพฤติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุคลากรเปรียบเสมือนหูตอင့်กร ที่จะเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ ความสัมพันธ์กับลูกค้า และสังคม บุคลากรเปรียบเสมือนกระบอกเสียงที่สำคัญในการกระจายเสียงและภาพลักษณ์ของโรงเรียน (ชัยวัฒน์ ชยางกูร. 2546: 1) ด้านการยอมรับโรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ส่งบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน ทั้งนี้สถานศึกษาต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และสำหรับด้านคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการให้ชัดเจนว่ามีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านใดบ้าง ทั้งนี้โรงเรียนจะต้องมีการแข่งขันและปรับปรุงประสิทธิภาพมาตรฐานการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน และโรงเรียนต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ซึ่งคุณภาพการศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 ข: 3)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ในด้านความเชื่อถือ อยู่ในระดับปานกลาง จึงต้องร่วมกันพัฒนาภาพลักษณ์ด้านความน่าเชื่อถือให้สูงขึ้นโดยผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายพัฒนาครู และควรพิจารณาปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ให้มีคุณภาพสูงขึ้น ครูผู้สอนต้องร่วมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองทั้งในและนอกเขตอำเภอพัฒนานิคม และเจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ในด้านการยอมรับ อยู่ในระดับดี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ ต้องร่วมกันรักษาและพัฒนาภาพลักษณ์ด้านการยอมรับให้สูงยิ่งขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนอาจมีโครงการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และให้กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน

3. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ในด้านคุณลักษณะของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหาร

โรงเรียน ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ ต้องร่วมกันพัฒนาภาพลักษณ์ด้านคุณลักษณะของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยจัดให้มีโครงการส่งเสริมความสามารถทางด้านวิชาการ และความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ด้านกีฬา ด้านดนตรี เป็นต้น ซึ่งอาจจะเชิญบุคคลภายนอกที่มีชื่อเสียงในแต่ละด้านมาเป็นวิทยากร

4. ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นมาตรการสำคัญในการเผยแพร่การดำเนินงานของโรงเรียน ควบคู่กับการบริหารและจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนที่มีต่อการสร้างภาพลักษณ์ในด้าน ความเชื่อถือ การยอมรับ และคุณลักษณะของนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาภาพลักษณ์ของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน โดยการวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการวิจัยเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนต่อไป

3. ควรมีการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนโดยศึกษาจากกลุ่มประชากรอื่นร่วมด้วย ได้แก่ ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนหลายแง่มุมมากขึ้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ ทองกำแหง. (2547). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อกลยุทธ์การตลาดและความพึงพอใจต่อบริการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2540ข). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กรรณิการ์ ภิญญาคง. (2538, เมษายน). *การจัดการศึกษาเอกชน*. วารสารกองทุนสงเคราะห์การจัดการศึกษาเอกชน. 6(55): 18.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544, ตุลาคม). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน*. วารสารการศึกษาปฐมวัย. 5(4): 22-35.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). *จอมปราชญ์นักการศึกษา : สังเคราะห์ วิเคราะห์ และประยุกต์แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: สุทธาการพิมพ์.
- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2534). *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา ใน การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราภรณ์ สีขาว. (2536). *ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาระดับสูง*. วิทยานิพนธ์คม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จันทรา พักตร์เพ็ญจันทร์. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับการปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชลรัตน์ ชลมารค. (2546). *ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวัฒน์ ชยางกูร. (2545). *Image ภาพลักษณ์องค์กร*. บิสิเนสไทย. 28 มีนาคม.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ: เทพนิมิต.
- ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง. (2541). *การประชาสัมพันธ์สร้างสรรค์ภาพลักษณ์ในสื่อสาร...การประชาสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2537). *การประชาสัมพันธ์ : ประชาสัมพันธ์ธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- ธรรมบุญ นวลใจ. (2541). *หัวใจแห่งการศึกษาสำหรับเด็ก 1-5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: กำแก้ว.

- ทวี จงมีสุข. (2543). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ สุคำภา. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพรณ อุณากุล. (2540). ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา รักนกวงษ์. (2546). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนย่อแซพวิทยา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นิภารัตน์ รื่นสุข. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดสวัสดิการของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลปานประทีป. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2544). แนวคิดการประเมินผลการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ในหนังสืองานวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 12 พฤศจิกายน 2544. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประมะ สตะเวทิน. (2533). หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ประจวบ อินออด. (2540). ภาพพจน์และการแก้ไข ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประทีน วิเศษสุวรรณ. (2545). ปัจจัยการบริหารการศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร. (2537). ภาพพจน์กับการประชาสัมพันธ์ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เจริญผล
- พรรณเพ็ญแข อุดลยพันธ์. (2545). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2549 จาก <http://info.arc.dusit.ac.th/newknowledge/detail.nsp?view=IKNOW&db0>
- พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. (2540). ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.

- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2536). การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์ : ก่อน ระหว่างและหลังการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2540). หลักการประชาสัมพันธ์ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทริรา ยะสวัสดิ์. (2549). ภาพลักษณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาวัดธาตุทอง. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวินี จีรกาลวาน. (2551). การศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน อำเภอธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มนต์ชิตา บุปผาคำ. (2545). กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มะลิวัลย์ ศิริวรรณ. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. การศึกษา (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา: บัณฑิตวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มามี โชติมา. (2546). ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2530). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ระเด่น ทักษิณา. (2540). การแก้ไขภาพพจน์ให้ทันเวลา ในภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่งการประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์.(พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชดาภรณ์ ชาญชาคริตพงศ์. (2543). การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วราภรณ์ ศรีอินทร์. (2545). ภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

- วิจิตร อาวะกุล. (2534). ภาพพจน์ในเทคนิคการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- _____. (2527). เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- วิรัช อภิรัตน์กุล. (2535). การสร้างภาพลักษณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ใน การประชาสัมพันธ์แบบ สมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ วิทยารมย์. (2543). การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของ นักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน. ปรินญาพิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2545). ภาพลักษณ์ของโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2549 จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/SchoolImage.htm>
- วัชรารณ พัคฆ์เมธี. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญาพิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ศรียา สุขพานิช. (2531). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร. คณะ ศึกษาศาสตร์. ภาควิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2549 จาก http://www.surdi.su.ac.th/soc22_t.htm.
- สถิต วงษ์อิสเรศ. (2540). มาตรฐานวิชาชีพครู : บุคลิกภาพที่ดีของครู. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สมจิต อุดม. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับ ประถมศึกษา ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สินธุระเวช. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สุปราณี รื่นพิทักษ์. (2545). การศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาสำหรับเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปรียา หิรัญโร. (2532). การวางแผนด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการ วางแผนพัฒนาโรงเรียน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพิน ปัญญาภัก. (2540). ภาพพจน์ : การสร้างและรักษา ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง การ ประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาวค์ จันทวานิช (2534). รายงานการวิจัย เรื่อง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาใน ชนบท : กรณีศึกษาโรงเรียนในภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สุภารัตน์ ม่วงศิริ. (2547). *การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง*. วิทยานิพนธ์ กศม. (การบริหารการศึกษา).
- บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- สุริยัน นนทศักดิ์. (2529). *โรงเรียนและชุมชน*. ชลบุรี: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2535). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณา แซ่เฮ้ง. 2542. *ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้สำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2539). *เอกชนเคียงคู่รัฐจัดการศึกษา: 32 ปี สข*. กรุงเทพฯ: อรุณสาลาดพร้าว.
- _____. (2542). *แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2. (2549). *โรงเรียนแห่งความสุข*. ลพบุรี.
- เสาวลักษณ์ ตันติพิบูลย์ทรัพย์. (2545). *ภาพลักษณ์โรงเรียนตามความรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน บวรรัตนศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หยาดชล เลิศวีระสวัสดิ์. (2540). *วิสัยทัศน์ของสังคมและการศึกษาไทย ยุคโลกาภิวัตน์*. เชียงใหม่. 8, 37-40.
- อรุณ งามดี. (2540). *ภาพพจน์ที่สังคมยอมรับ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). *การปฏิรูปการศึกษา : แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- Anderson P M., & Rubin L G. (1986). *Marketing Communications*. New Jersey: Prentice Hall.
- Boulding, Kenneth E. (1975). *The Image : Knowledge in Life and Society*. Michigan. The University of Michigan.

Darling, C S., & Fisher. (1985). *Impaired of body Image*. In Jacobs, M.M. & Geel, W.(Ed).
Sign and symtomp in nursing : Interpretation and management. Philadephia: J. B.
Lippencott Company.

Hessong, Robert F. and Weeks, Thomsa H. (1987). *Introduction to Education*. New York:
Macmillan.

Halverson, John Alvin. (1999). *A study of marketing in small school districts in central and
Northern California, apperceived by the superintendent*. Thesis Ed.D.
(Administration Education). La Veme : Unibiversity of Ia Veme. Photocopied.

Krejcie, V.Robert; & Daryle, W.Morgan. (1970). Determinaning Sample Size for Research
Activity. *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 13(3): 607-610.

Newman, B.K. (1990). *An analysis of perceived political characteristics and tactics in student
affairs organizations*. Dissertation Abstracts International. 51(5)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาการบริหาร
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร. นิรัตน์ ชัยวิจิต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสามัคคีวิทยา อ.ชัยบาดาล
จ.ลพบุรี

ภาคผนวก ข
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	IOC
1.	1	1	1	1	1	1
2.	1	1	1	1	1	1
3.	1	1	1	1	1	1
4.	1	1	1	1	1	1
5.	1	1	1	1	-1	0.6
6.	1	1	1	1	0	0.8
7.	1	1	1	1	1	1
8.	1	1	1	1	-1	0.6
9.	1	1	1	1	1	1
10.	1	1	1	1	1	1
11.	1	1	1	-1	1	0.6
12.	1	1	1	1	1	1
13.	1	1	1	1	1	1
14.	1	1	1	1	1	1
15.	1	1	1	1	1	1
16.	1	1	1	1	1	1
17.	1	1	1	-1	1	0.6
18.	1	1	1	1	1	1
19.	1	1	1	1	1	1
20.	1	1	1	1	1	1
21.	1	1	1	1	1	1
22.	1	1	1	1	1	1
23.	1	1	1	1	1	1
24.	1	1	1	1	1	1
25.	1	1	1	1	1	1
26.	1	1	1	1	-1	0.6
27.	1	1	1	1	1	1
28.	1	1	1	1	1	1
29.	1	1	1	1	1	1
30.	1	1	1	1	1	1

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อคำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	IOC
31.	1	1	1	1	-1	0.6
32.	1	1	1	1	1	1
33.	1	1	1	1	1	1
34.	1	1	1	1	-1	0.6
35.	1	1	1	1	1	1
36.	1	1	1	1	1	1
37.	1	1	1	1	1	1
38.	1	1	1	1	1	1
39.	1	1	1	1	1	1
40.	1	1	1	1	1	1
41.	1	1	1	1	0	0.8
42.	1	1	1	1	1	1
43.	1	1	-1	1	1	0.6
44.	1	1	1	1	1	1
45.	1	1	1	1	1	1

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านคุณลักษณะของนักเรียน

2. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

3. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอุษา งามมีศรี
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ภาควิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับการศึกษา

- ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
- ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)
- ☐ ระดับอนุปริญญา
- ☐ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

2. อายุ ปี (โปรดนับเศษของปีที่เท่ากับหรือมากกว่าเป็น 1 ปี)

3. อาชีพ

- ☐ อาชีพรับราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ☐ อาชีพค้าขาย ☐ ธุรกิจส่วนตัว
- ☐ อาชีพรับจ้าง ☐ พนักงานบริษัทเอกชน
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

4. เขตที่อยู่อาศัย

- ☐ อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม
- ☐ อาศัยอยู่นอกเขตอำเภอพัฒนานิคม

5. ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

- ☐ ระดับอนุบาล
- ☐ ระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้เกี่ยวกับโรงเรียน ครู และนักเรียน ของโรงเรียนที่ท่านส่งบุตรหลานเข้าเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางด้านขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	ไม่ดีที่สุด
ด้านความเชื่อถือ					
1. โรงเรียนมีความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น สะอาด สวยงาม เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน					
2. โรงเรียนมีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนทันสมัย					
3. โรงเรียนมีห้องสมุดที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของเด็ก					
4. สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เช่น เครื่องเล่นสนาม สนาม การจัดระวางรักษาความปลอดภัยสำหรับเด็ก เป็นที่น่าพอใจ					
5. โรงเรียนมีหลักสูตรที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้ปกครอง					
6. โรงเรียนมีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ					
7. โรงเรียนมีครูที่มีความสามารถด้านการสอนภาษาต่างประเทศ					
8. โรงเรียนมีครูที่มีความสามารถด้านการสอนดนตรี กีฬา					
9. ครูของโรงเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เอาใจใส่ในการสอน					
10. ครูของโรงเรียนมีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
11. ครูของโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในกรอบประเพณีและวัฒนธรรมไทย					
12. ครูของโรงเรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครอง					
13. ครูของโรงเรียนรักเมตตาดูแลเอาใจใส่ ดูแลเอาใจใส่นักเรียน					
14. โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน					
15. โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์					

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	ไม่ดีที่สุด
ด้านการยอมรับ					
16. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามความสามารถของผู้ปกครอง					
17. โรงเรียนรับฟังแนวคิด ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา การพัฒนานักเรียน					
18. โรงเรียนเอาใจใส่ ให้การต้อนรับ รับฟังข้อมูลของผู้ปกครองในการมาติดต่อ น้าประทับใจ					
19. โรงเรียนการดำเนินการติดต่อและประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง					
20. โรงเรียนให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอน การดูแลเอาใจใส่นักเรียนได้เหมาะสม					
21. โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือในการจัดกิจกรรมของชุมชน					
22. โรงเรียนจัดโครงการบริการชุมชนและสังคมที่อยู่ใกล้เคียง					
23. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม					
24. โรงเรียนให้บริการต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น น้ำดื่ม อาหาร ของเล่น อุปกรณ์ดนตรี กีฬา การดูแลสุขภาพ เป็นที่น่าพอใจ					
25. โรงเรียนมีกิจกรรมสานสัมพันธ์ เช่น การเยี่ยมบ้าน การแสดงของนักเรียนที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง					
26.โรงเรียนนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา					
27.โรงเรียนเสริมสร้างนักเรียนให้มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ท้องถิ่นของตนเอง					
28.โรงเรียนเสริมสร้างนักเรียนให้รอบรู้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน					
29. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้มีความรู้เป็นที่ยอมรับในสังคม					
30. ความรู้สึกภาคภูมิใจที่บุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนนี้					

ภาพลักษณ์ของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีที่สุด	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	ไม่ดีที่สุด
ด้านคุณลักษณะของนักเรียน					
นักเรียนของท่านมีคุณลักษณะดังนี้					
31. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและผู้ปกครอง					
32. นักเรียนมองโลกในแง่ดี ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
33. นักเรียนมีโลกทัศน์กว้างไกล ขวนขวายเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ					
34. นักเรียนช่วยเหลือและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร					
35. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล					
36. นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย					
37. นักเรียนมีความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศในระดับน่าพอใจ					
38. นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับน่าพอใจ					
39. นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะ					
40. นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน การค้นคว้า					
41. นักเรียนมีระเบียบวินัย ไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนและผู้อื่น					
42. นักเรียนรู้จักสำรวมตน รู้กาลเทศะ					
43. นักเรียนรักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี					
44. นักเรียนรู้จักอดออม มีค่านิยมที่ดีในการบริโภค					
45. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชนและสังคม รักษาสาธารณสมบัติ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สัมภาษณ์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง กรุณาเขียนข้อความแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

1. ท่านมีความรู้สึก/ความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนที่ท่านส่งบุตรหลานเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวอุษา งามมีศรี
วันเดือนปีเกิด	23 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	388 หมู่ 7 ตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนงามมีศรีพัฒนา อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	ปริญญาตรี นิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์ จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2551	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) การบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ